

FOLKETINGET

Europaudvalget

Referat af 35. europaudvalgsmøde

Dato: torsdag den 20. maj 2021

Tidspunkt: kl. 12.30

Sted: vær. 2-133

Til stede: Eva Kjer Hansen (V), formand, Jens Joel (S), Henrik Vinther (RV), Rasmus Nordqvist (SF), Søren Søndergaard (EL), Victoria Velasquez (EL), Søren Egge Rasmussen (EL), Kim Valentin (V), Ulla Tørnæs (V), Orla Østerby (UFG) og Katarina Ammitzbøll (KF).

Desuden deltog: Finansminister Nicolai Wammen, minister for fødevarer, landbrug og fiskeri Rasmus Prehn, transportminister Benny Engelbrecht, uddannelses- og forskningsminister Ane Halsboe-Jørgensen, erhvervsminister Simon Kollerup og miljøminister Lea Wermelin.

L **Punkt 1. Konferencen om Europas fremtid: Udpegning af 4 medlemmer til plenarforsamlingen**

Punktet blev behandlet for lukkede døre.

L Punkt 2. Politisk drøftelse af beslutningsforslag B 266 vedr. dansk traktatkrænkelssag ved EU-Domstolen mod Polen

B 266 (20) – bilag 4 (brev fra udenrigsministeren vedr. Folketingets behandling af beslutningsforslaget)

B 266 (20) – bilag 3 (notat om familiechartre og resolutioner mod såkaldt LGBT-ideologi i polske kommuner)

Punktet blev behandlet for lukkede døre.

L Punkt 3. Møder i udvalget i juli 2021

Punktet blev behandlet for lukkede døre.

Punkt 4. Forelæggelser ved finansministeren:

a) Kommissionens forslag til ændringsbudget nr. 3 til EU's budget for 2021

– *Sagen forventes vedtaget på rådsmødet (udenrigsanliggender) den 21. juni 2021*

KOM (2021) 0270

KOM (2021) 0270 – bilag 2 (sammenfatning)

EUU alm. del (20) – bilag 539 (kommenteret dagsorden)

Finansministeren: Jeg vil i dag til udvalgets orientering forelægge Kommissionens forslag til ændringsbudget 3 til EU's 2021-budget. Det har karakter af et teknisk ændringsbudget og vedrører alene udmøntningen af overskuddet for 2020 på knap 1,8 mia. euro. Det følger af finansforordningen, at Kommissionen hvert år skal fremlægge et ændringsbudget, der opfører saldoen fra det foregående regnskabsår på budgettet. Isoleret set forventes forslaget at nedbringe det danske EU-bidrag i 2021 med ca. 303 mio. kr.

Hovedparten af overskuddet kan henføres til indtægtssiden. Bidraget fra indtægtssiden er i størrelsesordenen 1,6 mia. euro. Dette skyldes især merindtægter fra told, som er ca. 1,4 mia. euro højere end budgetteret. Derudover udgør overskuddet på udgiftssiden i størrelsesordenen 121 mio. euro, som hovedsagelig kan henføres til et mindreforbrug til administration hos Kommissionen, idet covid-19-situationen bl.a. har nedbragt udgifter til rejseaktiviteter, møder, praktikophold og rekrutteringsindsatser.

Regeringens holdning

Regeringen støtter Kommissionens forslag til ændringsbudget 3, idet der er tale om en årlig, teknisk justering, hvor overskydende midler fra det tidligere budgetår overføres til det indeværende finansår. Regeringen bemærker desuden, at Kommissionen har haft et mindreforbrug på administration som følge af covid-19. Regeringen finder det beklageligt, at Kommissionen ikke har været opmærksomme på dette tidligere. Danmark og flere andre lande har således løbende fremført det synspunkt, at der har været behov for omprioriteringer til at finansiere merudgifter i forbindelse med ændringsbudgetterne i 2020. Set i det lys vil regeringen fortsat have fokus på at finansiere merudgifter til EU's budget via omprioriteringer.

Kim Valentin: Jeg kan godt forstå regeringens undren over, at Kommissionen ikke har fundet ud af dette noget før. Jeg går ud fra, at man har spurgt, hvornår Kommissionen fandt ud af det. Kan ministeren uddybe det?

Rasmus Nordqvist: Jeg undrer mig over den lidt syrlige tone i regeringens position, når man nu faktisk har kunnet spare nogle penge på administration, hvilket regeringen ellers går ind for. Hvordan skulle man have kunnet opklaret det tidligere?

Finansministeren: Som jeg har forstået det, har man fundet ud af det i forbindelse med opgørelsen af regnskabet. Jeg synes nu ikke, at der er en syrlig tone – vi glæder os over, at Kommissionen har fundet ud af, at man kan spare nogle penge. Det, vi måske er en lille smule overraskede over, er, at det har taget så lang tid at finde ud af det, altså at det først er sket i forbindelse med opgørelsen af regnskabet. Det skal altså ikke forstås som en kritik af opdagelsen af det mindre for-

brug, men vi havde gerne set den tidligere, især set i lyset af at covid-19-situationen har medvirket til, at mange aktiviteter blev aflyst, hvilket Danmark sammen med andre lande påpegede tidligere i processen.

Kim Valentin: De 303 mio. kr. for Danmarks vedkommende er en stor fejlmargen. Man kan blive nervøs for, at det i stedet kunne være gået den anden vej. Så skulle vi have fundet yderligere 303 mio. kr., eller også måtte man undervejs i processen have undværet tiltag på grund af mangel på penge i budgettet. Det peger på, at der er nogle problemer i den budgetprocedure. Kunne man få kastet lys på det i EU?

Finansministeren: Der er tale om et mindreforbrug, hvilket er positivt. Situationen havde været en anden, hvis jeg var kommet her og havde sagt, at man havde haft yderligere udgifter. Det synspunkt deler jeg sådan set fuldt og helt med Kim Valentin. Der bliver spurgt til, om der kunne være behov for, at man forbedrer budgetprocedurerne i EU, og til det er svaret ja – det kunne der bestemt være behov for. På embedsmandsniveau har vi fra dansk side fremlagt forslag om at forbedre budgetprocedurerne. Vi forventer, at der kommer et forslag fra Kommissionen her til sommer, som netop tager højde for det. Om forslaget vil gå så langt, som vi kunne ønske os, er ikke til at sige, men jeg tror, at vi fuldt og helt deler udgangspunktet, og vi arbejder for og prøver at få de øvrige lande og selvfølgelig ikke mindst Kommissionen med på det.

Kim Valentin: Det fremgår ikke tydeligt, om returneringerne af bidrag udgør det samlede mindreforbrug, eller om der er noget, der bliver i EU's kasse? Kunne vi lige få det opklaret?

NOT **Finansministeren:** Det vil jeg gerne have mulighed for at undersøge, hvorefter jeg vil oversende et skriftligt svar.

b) Siden sidst: Processen for EU-landenes genopretningsplaner

Finansministeren: Et flertal af EU-lande har nu indsendt deres genopretningsplaner til Kommissionen, og størstedelen af landenes planer ventes indsendt inden udgangen af maj, mens enkelte landes planer muligvis først bliver klar i juni eller senere. Der er endnu ikke et samlet overblik over indholdet i de fremsendte planer, men de ser umiddelbart ud til at efterleve de høje krav til prioritering af grønne og digitale tiltag, som vi fra dansk side var med til at presse på for. Det skaber en unik mulighed for danske virksomheder, som er blandt de verdensførende i grøn omstilling, og kan bidrage til at løfte eksporten og dermed vækst og beskæftigelse i Danmark.

Kommissionen har nu – efter modtagelsen af de enkelte planer – 2 måneder til at præsentere sin vurdering og fremsætte forslag til godkendelse af planerne. Herefter har Rådet 4 uger til at godkende de pågældende genopretningsplaner på baggrund af Kommissionens vurderinger og forslag. Planerne ventes godkendt i bundter, men der er endnu ikke klarhed om processen og timingen i EU, herunder om der vil blive indkaldt til ekstra Økofin-møder i løbet af sommeren, altså ud over de planlagte møder den 18. juni og den 13. juli 2021. Under alle omstændigheder vil godkendelsen af planerne afvente Kommissionens vurderinger og forslag. Jeg vil naturligvis inddrage udvalget i håndteringen af planerne forud for de relevante møder og beslutninger.

Jeg kan i øvrigt oplyse, at jeg på fredag og lørdag deltager i et uformelt Økofin-møde i Lissabon. På mødet vil der være uformelle drøftelser af forskellige aspekter af den økonomiske genopretning. Det er et uformelt møde, så der er ikke lagt op til konkrete beslutninger.

Kim Valentin: Hvor meget er der egentlig afsat til kulturområdet i Danmarks genopretningsplan?

Søren Søndergaard: Er der en uafklaret forbindelse mellem genopretningsfonden og retsstatsmekanismen?

Finansministeren: I Danmark har vi i høj grad valgt at bruge de ca. 11,5 mia. kr. i genopretningsmidler med sigte på den grønne og den digitale omstilling. Før jul blev der indgået en række aftaler med Folketingets partier om, hvordan pengene skulle prioriteres i forskellige forløb. Venstre var også med i nogle af de aftaler, bl.a. den om den grønne skattereform.

Til Søren Søndergaard: Retsstatsmekanismen gælder også for genopretningsmidlerne, og Ungarn og Polen har lagt sag an om mekanismen. Hvis spørgsmålet drejer sig om, hvorvidt der med regeringens øjne er tale om en uklarhed, kan jeg sige, at vi mener, at retsstatsmekanismen gælder for genopretningsmidlerne. Men uklarhed er der i den forstand, at man selvfølgelig afventer resultatet af de to landes sagsanlæg. Der er dog ingen tvivl om, hvad regeringens holdning er på området.

Kim Valentin: Jeg hører ministeren sige, at kultur ikke er grønt, i og med at man har prioriteret alle mulige andre ting. Jeg vil bare gøre opmærksom på, at kultur også er grønt, og der burde være en masse kultur i regeringens planer, da idræts- og kulturområdet sagtens kan være grønt. Det er ikke et krav at bruge mere end 57 pct. på det digitale og grønne. Så er der stadigvæk 43 pct. tilbage, hvor der kunne indgå kulturaktiviteter. Men lad mig nu ikke kun være negativ; vi skal jo også være

glade for, at vi får nogle penge til at genoprette. Men det kan være, at ministeren har en kommentar til det.

Søren Søndergaard: Det er rigtigt, at der er anlagt en retssag, og jeg er fuldstændig klar over, at regeringen mener, at man ikke burde have gjort det. Men er det rigtigt husket, at der også var en regel om, at det ikke kunne omfatte beløb med tilbagevirkende kraft? Det vil sige, at alle beløb, der bliver udbetalt, i virkeligheden er fredet, så længe retssagen kører, da den endelige afgørelse kun kan gælde fremadrettet. Og er der ikke tale om, at forudsætningen for, at der kan udbetales penge via genopretningsfonden, er, at lande har ratificeret projektet? Og har Polen og Ungarn dags dato ratificeret?

Finansministeren: Hvad angår udmøntningen af de midler, som Danmark har fået, så er der loft over, hvad de kan bruges til. Minimum 37 pct. skal bruges på den grønne dagsorden og 20 pct. på den digitale. I princippet kunne man godt have valgt at bruge de resterende 43 pct. på andre ting. Fra dansk side har vi brugt en meget stor del – dog ikke 100 pct. – på den grønne dagsorden og på digitalisering, fordi vi mener, at disse udfordringer er helt afgørende. Heldigvis har det jo ikke kun været regeringens synspunkt; der har været bred opbakning til denne prioritering i Folketinget. Det gælder bl.a. i forbindelse med den grønne skattereform og aftalen om de grønne biler, men også andre initiativer. Og vi står fuldt og helt på mål for vores holdning om, at det er en god måde at gøre det på. Betyder det, at der ikke er andre områder, man kunne have brugt det på, som også havde været agtværdige formål? Nej. Det kunne man selvfølgelig have valgt at gøre, men politik og økonomi drejer sig jo om at prioritere, og her har vi så valgt at prioritere den grønne og den digitale omstilling i meget høj grad.

Til Søren Søndergaard: Retsstatsmekanismen gælder for den nye MFF og for genopretningsmidlerne, dvs. nye midler fra 2021. Det er korrekt, at genopretningsmidlerne først kan udbetales, når alle lande har ratificeret, og forventningen er, at Polen og Ungarn ratificerer her til sommer.

Kim Valentin: Min pointe vedrørende genopretningsplanen er, at kultur også er grønt og digitalt. Derfor burde der også være noget til kulturområdet. Men det er der ikke. Det er i hvert fald ikke talt med. Det mener jeg er et problem. Men vi kan ikke gøre mere ud af det her, og jeg er ret sikker på, at emnet bliver bragt op i andre sammenhænge.

Søren Søndergaard: Man hører jo rygter om, at der foregår forhandlinger, og at Polen og Ungarn stiller forskellige krav. Derfor vil jeg bare lige være hundrede procent sikker på, at ministeren vender tilbage til udvalget for at diskutere, hvad der skal gøres, hvis der sker en ændring i forhold til, hvad ministeren her har sagt – nemlig at Polen og Ungarn ratificerer til sommer, og at retsstatsmekanismen også kommer til at omfatte genopretningsfonden og MFF'en fra 1. januar 2021.

Finansministeren: Til Søren Søndergaard: Hvis der sker en udvikling, der går på tværs af forventningerne, kommer jeg selvfølgelig gerne tilbage til udvalget, så vi kan vende situationen.

Til Kim Valentin: Jeg er sådan set enig i, at kultur kommer i utrolig mange farver og former; noget er grønt, noget har andre kulører, og der er også en del af vores kultur, som har en digital vinkel. Men vi har altså valgt at anvende de ca. 11,5 mia. kr., som der er har været til rådighed for Danmark, på den måde, som jeg tidligere har orienteret om her i udvalget, og det er med et meget stærkt fokus på den grønne omstilling og på den digitale omstilling. Det er noget af det, som vi hå-

ber og tror kan bidrage til at skabe høj vækst og arbejdspladser i Danmark. Og inden Kim Valentin når at tænke: "Betyder det så, at finansministeren ikke mener, at kultur kan bidrage til det?", kan jeg straks sige: "Det kan kulturen naturligvis også". Men det er altså sådan, vi her har valgt at anvende de konkrete midler.

Kim Valentin siger, at han muligvis vender tilbage til sagen, og jeg forstår også, at Kim Valentin allerede har indkaldt kulturministeren i samråd herom. Da vil hun så få lejlighed til at sige det samme, som jeg har sagt her.

Punkt 5. Rådsmøde nr. 3796 (landbrug og fiskeri) den 26.-27. maj 2021

EUU alm. del (20) – bilag 539 (kommenteret dagsorden)

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri forelagde alle punkter til orientering.

1. Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om regler for støtte til strategiske planer, der udarbejdes af medlemsstaterne under den fælles landbrugspolitik og finansieres gennem Den Europæiske Garantifond for Landbruget (EGFL) og Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL) og om ophævelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1305/2013 og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1307/2013

– *Politisk drøftelse*

KOM (2018) 0392

Rådsmøde 3796 – bilag 1 (samlenotat side 3)

EUU alm. del (20) – svar på spm. 108, om hvorvidt regeringen støtter Europa-Parlamentets forslag i forhandlingerne med Rådet om landbrugsstøttereformen, fra ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri

KOM (2018) 0392 – bilag 10 (kopi af MOF alm. del – bilag 410: Henvendelse om den kommende landbrugspakke)

KOM (2018) 0392 – bilag 9 (kopi af MOF alm. del svar vedr. landbrugsstøtte, landbrugsdrift og CAP'en)

EUU alm. del (20) – svar på spm. 56, om de igangværende forhandlinger om en reform af EU's landbrugspolitik, fra ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri

KOM (2018) 0392 – svar på spm. 4, om et notat der redegør for udfaldet af forhandlingerne om en reform af EU's landbrugsstøtte, fra ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling

EUU alm. del (19) – bilag 416 (fortroligt udvalgsmødereferat side 599 FO, forhandlingsoplæg forelagt 24/1-20)

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri: Punkt 1-3 handler om landbrugsreformen. Her vil formandskabet holde rådsmødet parallelt med forhandlingsmøder med Europa-Parlamentet og Kommissionen. Det kan forhåbentlig være med til at sætte lidt skub i forhandlingerne. De seneste tilbagemeldinger fra formandskabets trilogforhandlinger med Europa-Parlamentet og Kommissionen viser, at der sker fremskridt. Det gælder især på markedsforordningen. Europa-Parlamentet har skåret ned på sine krav til, at flere produkter skal omfattes af oplagring.

I forhold til forordningen om strategiske planer er der stadig et godt stykke mellem parterne. Der er dog kommet en foreløbig forståelse om, at eco-schemes ikke skal omfatte tiltag, der er målrettet konkurrenceevne. Det er positivt, da det grønne element i øremærkningen ellers ville blive svækket. Eco-schemes er derudover udvidet til at omfatte dyrevelfærd, hvilket også er positivt. Der forhandles desuden om, hvorvidt hvert eco-scheme skal målrettes to formål. Det er ikke helt nemt.

Der er endvidere opnået en foreløbig forståelse om, at medlemslandene kun kan ændre deres beslutning om overførsel mellem søjlerne én gang i 2025 i denne finansielle periode. Det er lidt stift.

Der arbejdes desuden fortsat på de grundlæggende krav til God Landbrugs- og Miljømæssig stand, også kaldet GLM-krav, og de er fortsat ikke helt på plads.

Desværre har Kommissionen også i sidste øjeblik forsøgt at udvande den danske bruttoarealmodel. Det er den, som bl.a. giver mere plads til fri natur og biotoper på markerne, hvilket jo er godt for biodiversitet og jagt. Det vil vi forsøge at rette op på i forhandlingerne. Vi synes, det er vigtigt med bruttoarealmodellen.

Selv om der er fremskridt, udestår der fortsat store knaster. Det gælder bl.a. grøn øremærkning, støtteløfter, støttereduktioner, omfordelingsstøtte samt sociale og arbejdsmæssige forhold. Angående grøn øremærkning har forhandlingerne ikke rykket sig. Europa-Parlamentet har ønsket en omfordeling på 12,5 pct. af støtten. Det vil give en omfordeling af støtte fra store til små bedrifter. Jeg mener, at det bør være op til medlemslandene. Der bør som minimum kunne tages hensyn til for eksempel intern omfordeling. I Danmark lægger vi f.eks. op til at udjævne støtten per hektar. Vedrørende sociale forhold presser Europa-Parlamentet fortsat på for en vidtgående model, mens medlemslandene generelt er mere tilbageholdende. Jeg håber, at der kan findes et godt kompromis, der respekterer den danske arbejdsmarkedsmodel.

Det vil blive svære forhandlinger på rådsmødet, men forhåbentlig kan det hjælpe, at de foregår parallelt med forhandlingerne med Europa-Parlamentet. Formandskabet håber på, at der eventuelt kan findes en samlet aftale, men det bliver meget svært.

Søren Egge Rasmussen: Jeg håber, at det vil lykkes for ministeren at forsvare bruttoarealmodellen. Jeg tror sådan set, at vi med den kan komme frem til noget, som er mindre bureaukratisk for landmanden, og som giver plads til mere natur på landbrugsarealerne. Jeg håber også, at vi ender med at få en stor grøn øremærkning – det har vi behov for.

I samlenotatet står der, at man i EU arbejder med, at det skal være mindst en andel på 5 pct. af omdriftsarealet, som skal forbeholdes ikke-produktive elementer, efterafgrøder og kvælstoffikserende afgrøder. Støtter regeringen dette?

Rasmus Nordqvist: Det er lidt skræmmende, hvad man hører om bruttoarealmodellen. Den skal der jo virkelig kæmpes for. Kommissionen lagde ud med et rigtig flot grønt udspil – Europa-Parlamentet har også været relativt progressive – og alligevel er det nu blevet udvandet igennem forhandlingerne. Jeg kunne derfor godt tænke mig ministerens vurdering af, hvor grønt det i virkeligheden er i den nuværende udformning. Kan man fra dansk side forsøge at presse Rådet til at kæmpe for det grønne her i slutspurten?

Kim Valentin: Jeg kunne godt tænke mig lidt flere ord om de strategiske planer for landbrugspolitikken for 2021-27. Hvor langt er man? Er man gået i gang med arbejdet?

Desuden vil jeg gerne spørge, hvordan regeringen arbejder for at sikre lige konkurrencevilkår på tværs af EU's medlemsstater samt ens rammevilkår for små og mellemstore og store drifter. Det er jo en af vores særlig danske problemstillinger.

Endelig vil jeg gerne have ministeren til at bekræfte, at Danmark på ingen måde kan acceptere, hvis der kommer en model, hvor der ikke indgår lønfradrag. Det går jeg ud fra.

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri: Til Søren Egge Rasmussen og Rasmus Nordqvist: Det er selvfølgelig rigtig træls, hvis der lige pludselig bliver sået tvivl omkring bruttoarealmodellen; dansk landbrug har meget store forventninger til den.

Jeg har besøgt Bjergby i Hjørring Kommune, hvor formanden for Teknik- og Miljøudvalget Søren Smallbro (V) er meget engageret i sagen, både med kommunens støtte af Vild Med Vilje-bevægelsen og på sin egen gård, hvor han har arbejdet meget med forskellige biotoper – kanter og hjørner, som kan få lov at vokse vildt. Efter hans oplevelse har det haft en eventyrligt positiv effekt for biodiversitet og givet langt bedre muligheder for jagt, så han var helt ekstatisk. Jeg var deroppe sammen med Frank Eriksen, også kendt som Bonderøven, som ligeledes er meget optaget af emnet. Så der er meget stor interesse for bruttoarealmodellen, når jeg er på besøg rundt omkring i landet.

Modellen går ud på, at man som landmand kan vælge at lade nogle områder vokse vildt uden at gå glip af hektarstøtten, men også uden gevinsten af at dyrke disse. Til gengæld er der andre gevinster i form af et rigere naturliv og bedre muligheder for jagt. Det er også positivt for danske biavlere. Vild natur er godt for vores bier, og det er værd at huske netop i dag på biernes dag. Vi kommer til at knokle for at forsvare bruttoarealmodellen – det er virkelig vigtigt for os.

Hvad angår trilogforhandlingerne er der rigtig gode, grønne tiltag – vi får en fælles øremærkning, som jo så skal afspejles i forhandlingerne; der kommer dermed et væsentlig grønt aftryk. I begyndelsen lå man relativt lavt, men nu er man kommet højere med hensyn til øremærkningen. Vi er jo kommet med vores udspil på 20,5 pct. grøn øremærkning, og vi regner med, at det vil flugte med det, som EU kommer med. Det kan godt være, at det kommer til at lyde som et højere tal, men med den måde, man udregner det på – fordi vi har en stor landdistriktspulje – så vil det i Danmark svare 20,5 pct., mens det i EU måske kommer til at hedde op til 25 pct. Det ser positivt ud. Vi presser på, og vi er fortrøstningsfulde, når det kommer til disse forhandlinger – der sker noget.

Søren Egge Rasmussen spørger desuden om de 5 pct. ude af omdrift, som vedrører kravet om det såkaldte GLM (God Landbrugs- og Miljømæssig stand). Det er vigtigt, at kravet kommer til at gælde for alle, og der bør være fokus på ikke-dyrkede områder. Mange ønsker, at efterafgrøder og proteinafgrøder skal tælle med i kravet om de 5 pct. Regeringen ønsker den samme sats og de samme krav for alle i EU på dette felt. Vi arbejder målrettet med det.

Til Kim Valentin: Den strategiske plan skal give en beskrivelse af, hvordan man udmønter den nye CAP i perioden 2023-27. Et væsentligt element er således, hvordan vi bruger mulighederne i Danmark. Det er vi i gang med i forbindelse med landbrugsforhandlingerne, hvor Venstre i øvrigt deltager engageret og ihærdigt. Det, vi skal have opklaret, er, hvordan får vi skruet disse eco-schemes sammen, så de bliver tilstrækkelig gode til at understøtte landbrugets løbende udvikling. Det danske landbrug er blandt de bedste i verden til at omstille sig og tilpasse sig den nye virkelighed. Og der er et grønt sigte nu. Det er jo også det, vi hører fra Landbrug og Fødevarer. Man vil det gerne. De nye midler kan vi bruge til at gøre noget godt for klima, miljø og vandmiljø, bl.a. ved at begrænse kvælstofudledningen, mens det samtidig bliver en god forretning for landmændene.

Vi skal have fundet ud af at bruge den model – det er der stor interesse for i EU. Man presser på, man vil gerne det grønne, men det er klart, at der som i alle andre spørgsmål er nogle, der er mere optagede af andre aspekter. Nogle er måske mere optagede af at lave modeller, som gør det muligt at fortsætte stort set, som man plejer, fordi det er bedst for landmændenes økonomi. Men der er også nogle, der er meget optagede af at få så mange krav og så meget pres på som overhovedet muligt. Her skal vi finde den rette balance. Regeringen har åbent og ærligt sagt, at man i Danmark ønsker at finde de steder, hvor der er fællesmængde mellem at gøre noget, der er godt for

klima og miljø, og gøre noget, der er godt for erhvervets økonomi. Og det tror vi faktisk er muligt. På dette punkt har vi nogle spændende forhandlinger i øjeblikket.

Hvad angår lige konkurrencevilkår medlemsstaterne iblandt, kan jeg kun svare ja. Der skal være lige vilkår og fair konkurrence i EU, og derfor er grøn øremærkning på tværs af alle EU-landene udgangspunktet. Det, der gælder i Danmark, skal også gælde i resten af EU. Vi skal være hårdere ramt, end de er i resten af EU; det skal være level playing field. Det er det, der er udgangspunktet.

Kim Valentin: Jeg kunne godt tænke mig at få ministerens bekræftelse på, at vi arbejder efter at få lønfradragmodellen. Altså at vi ikke kan acceptere en model, hvor der ikke indgår lønfradrag. Det er helt afgørende for Danmark.

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri: Det kan jeg kun bekræfte, at vi arbejder efter.

2. Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om finansiering, forvaltning og overvågning af den fælles landbrugspolitik og om ophævelse af forordning (EU) nr. 1306/2013

– *Politisk drøftelse*

KOM (2018) 0393

Rådsmøde 3796 – bilag 1 (samlenotat side 41)

EUU alm. del (20) – svar på spm. 108, om hvorvidt regeringen støtter Europa-Parlamentets forslag i forhandlingerne med Rådet om landbrugsstøttereformen, fra ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri

KOM (2018) 0392 – bilag 9 (kopi af MOF alm. del svar vedr. landbrugsstøtte, landbrugsdrift og CAP'en)

EUU alm. del (20) – svar på spm. 56, om de igangværende forhandlinger om en reform af EU's landbrugspolitik, fra ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri

KOM (2018) 0392 – svar på spm. 4, om et notat der redegør for udfaldet af forhandlingerne om en reform af EU's landbrugsstøtte, fra ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling

EUU alm. del (19) – bilag 416 (fortroligt udvalgsrådsreferat side 599 FO, forhandlingsoplæg forelagt 24/1-20)

Se punkt 1 for ministerens forelæggelse.

Kim Valentin: Jeg kunne godt tænke mig en uddybning af, hvor langt vi er i trillogforhandlingerne, og om perspektiverne for disse.

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri: Kort sagt er der fremskridt i forhandlingerne. Det er især glædeligt, at der nu synes at være overordnet enighed om, hvordan den nye leverancemodell skal fungere. De udestående politiske drøftelser handler bl.a. om landbrugsreserven – hvor stor den skal være, og hvordan den skal anvendes. Det er heller ikke afklaret, om midler skal tildeles andre medlemslande, hvis Kommissionen endeligt har besluttet, at midlerne ikke bliver refunderet til medlemslandet. Det kan ske, fordi ét eller flere mål i den strategiske plan ikke er opfyldt. Der er også fortsat uenighed om, hvordan man bedst muligt udformer en bestemmelse om at beskytte EU's finansielle interesser mod svig og uregelmæssigheder.

3. Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af forordning om en fælles markedsordning for landbrugsprodukter, om kvalitetsordninger for landbrugsprodukter og fødevarer, om definition, beskrivelse, præsentation, mærkning og beskyttelse af geografiske betegnelser for aromatiserede vin-produkter, om særlige foranstaltninger på landbrugsområdet i Unionens fjernområder og om særlige foranstaltninger på landbrugsområdet til fordel for de mindre øer i Det Ægæiske Hav

– *Politisk drøftelse*

KOM (2018) 0394

Rådsmøde 3796 – bilag 1 (samlenotat side 57)

EUU alm. del (20) – svar på spm. 108, om hvorvidt regeringen støtter Europa-Parlamentets forslag i forhandlingerne med Rådet om landbrugsstøttereformen, fra ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri

KOM (2018) 0392 – bilag 9 (kopi af MOF alm. del svar vedr. landbrugsstøtte, landbrugsdrift og CAP'en)

EUU alm. del (20) – svar på spm. 56, om de igangværende forhandlinger om en reform af EU's landbrugspolitik, fra ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri

KOM (2018) 0392 – svar på spm. 4, om et notat der redegør for udfaldet af forhandlingerne om en reform af EU's landbrugsstøtte, fra ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling

EUU alm. del (19) – bilag 416 (fortroligt udvalgsrådsreferat side 599 FO, forhandlingsoplæg forelagt 24/1-20)

Se punkt 1 for ministerens forelæggelse.

Søren Egge Rasmussen: I samlenotatet er det ikke til at se, om det skal drøftes, hvilke produkter der må kaldes pølser og bøf. Det står, som om det ikke er en del af det, der skal drøftes nu. Er det korrekt? Men hvis det faktisk skal drøftes, kunne jeg godt tænke mig at høre regeringens holdning til, om man kan have plantebaserede produkter, som kan hedde f.eks. pølser og bøf. Det er et vigtigt punkt. Vi er jo i situation, hvor vi godt må kalde en underlødige pølse med måske 20 pct. animalske produkter for en pølse, hvorimod man ikke må kalde noget en pølse, som man helt ærligt erkender er helt uden kød. Det er jo en grotesk situation.

Kim Valentin: Hvad er årsagen til, at man vil have ordningen for plantningsrettigheder for vin forlænget til 2050 i stedet for 2030?

Støtter regeringen ønsket om flere handelsnormer på landbrugsvarer?

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri: Det, Søren Egge Rasmussen spørger om, handler ret beset om, hvorvidt man må kalde nogle nye produkter – pølser eller burgere med planteprotein i stedet for kød – for pølser eller burgere. Det er ikke på dagsordenen ved dette rådsmøde. Der er i stedet noget på, som omhandler mælk – altså om såkaldt mandelmælk eller havremælk må indeholde ordet "mælk" eller i stedet skal hedde f.eks. mandeldrik eller havredrik. Fra dansk side støtter vi ikke, at det ikke må hedde mælk. Vi har ikke noget imod, hvis man kalder disse produkter for mælk. Men det er en kamp, vi tager. Det med pølser og burgere er dog ikke oppe at vende, men også i denne forbindelse mener jeg da, at det vil være fint at anvende sådanne betegnelser om planteproteinbaserede produkter fremover.

Til Kim Valentin: Regeringen er ikke tilhænger af, at man forlænger ordningen. Da Danmark som bekendt ikke er et i udpræget grad vinproducerende land, har vi ikke brugt så mange kræfter på sagen, selv om der også findes dygtige vinbønder i Danmark. Vi vil dog være ydmygt lyttende og eventuelt parate til at acceptere en forlængelse, hvis der viser sig et flertal herfor. Kim Valentin spørger desuden, om Danmark ønsker flere handelsnormer, og til det kan jeg svare nej.

Kim Valentin: I Danmark begynder vi dog at have en vis vinproduktion, hvorfor det var interessant at vide, hvor regeringen står på den dagsorden.

4. Kommissionens meddelelse til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget om en handlingsplan for udviklingen af økologisk produktion

– *Præsentation og udveksling af synspunkter*

KOM (2021) 0141

Rådsmøde 3796 – bilag 1 (samlenotat side 69)

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri: Punkt 4 handler om Kommissionens nye økologi-handlingsplan, der skal bidrage til jord-til-bord-strategiens mål om 25 pct. økologisk landbrugsjord i EU i 2030. Kommissionens målsætninger for økologi hænger godt sammen med regeringens dagsorden om at fordoble det økologiske areal, eksport og forbrug frem til 2030.

Konkret indebærer Kommissionens handlingsplan 23 tiltag for at booste økologi. Hvis der er interesse for det, kan vi oversende en mere detaljeret oversigt over disse. Der er særligt fokus på øget økologisk forbrug, øget økologisk produktion og fortsat forbedring af sektorens bæredygtighed. Kommissionen ønsker desuden, at medlemslandene udarbejder nationale økologihandlingsplaner, som skal supplere de nationale strategiske planer under den fælles landbrugspolitik.

I Danmark har vi en lang tradition for at udarbejde økologiske handlingsplaner. Vi har derfor allerede erfaring med mange af de tiltag, som Kommissionen fremhæver. Det gælder eksempelvis økologi i offentlige køkkener og hjælp til landmænd, der gerne vil være økologer. Alt i alt støtter regeringen derfor Kommissionens handlingsplan. Det gælder om at fremme udbredelsen af økologi i Europa.

Søren Egge Rasmussen: Det er rigtigt fint, at man i EU arbejder med en målsætning for 25 pct. økologi, men jeg undrer mig over, at man i regeringens holdning ikke omfavner dette i højere grad. I Danmark har vi jo planer om at fordoble økologien – der står i regeringsforståelsen, at vi skal gå fra 10 til 20 pct. Men det er ikke tilstrækkeligt. Hvis vi skal leve op til de kommende EU-krav, skal vi højere op. Jeg undrer mig derfor over, at regeringen ikke indtager en førerposition og siger, at Danmark har vist, at man kan komme meget langt, og at vi nu skal videre.

Vi ville kunne bruge noget af dette i dialogen om en aftale om klimaindsatsen på landbrugsområdet. Jeg har lidt svært ved at forstå, at man ikke tager mere positivt imod, at EU nu også lægger op til, at der skal være handlingsplaner på økologiområdet. Vi mangler jo sådan set noget i Danmark – altså ud over vores målsætning om at fordoble. Vi mangler at udarbejde en handlingsplan for, hvordan vi først og fremmest kommer frem til de 20 pct. Og nu har vi så udsigt til, at det i stedet kan blive et 25-procentsmål. Egentlig burde man jo lægge målet højere – man burde egentlig lægge sig på 30 pct. i 2030. Skulle man ikke bruge anledningen til at få noget ekstra ud af det, når nu EU kommer og vil øge økologien?

Rasmus Nordqvist: Jeg tilslutter mig Søren Egge Rasmussens spørgsmål. Det kunne være rart at få sendt 23-punktsplanen over.

Kim Valentin: Hvad er ministerens tanker om kontrolkrav til uindpakkede fødevarer?

Og hvad er ministerens holdning til Kommissionens opfordring til EU-landene om at udarbejde nationale økologihandlingsplaner for at øge andelen af økologisk landbrugsjord? Agter regeringen at udarbejde sådan en handlingsplan?

Endelig: Hvilke tanker gør ministeren sig om EU-målsætningen om 25 pct. økologisk landbrugsareal i 2030? Ved ministeren, hvad status er i Danmark? I 2019 var den 11,3 pct.

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri: Der er ingen tvivl om, at regeringen er ambitiøs inden for økologi. Vi arbejder på, at det vil lykkes at fordoble det økologiske areal; i øjeblikket sidder vi i forhandlinger, og på det seneste forhandlingsmøde havde vi en model oppe at vende for, hvad vi kan gøre for at fremme økologien. Vi vil i den grad presse på for, at EU også kommer med i den kamp, og 25-procentsmålsætningen er positiv. Det, at man vil skabe større efterspørgsel og mere markedsdrevet udvikling, er også helt afgørende.

Hvis vi skal have mere økologisk areal i Danmark, skal vi ikke kun være gode til at købe økologisk. Det er vigtigt, at der også bliver større efterspørgsel hos vores europæiske kunder. Ellers kommer vi i de kedelige situationer, hvor danske mælkeproducenter, som idealistisk og engageret har kastet sig over at producere økologisk mælk, ikke kan få solgt den, så den i stedet må sælges som konventionel mælk. Efterspørgslen er med andre ord vigtig, og der ligger nogle ting i det, vi har her, som er rigtig positive.

NOT Og ja, vi oversender de 23 konkrete forslag.

Kim Valentin spørger, om regeringen kan se fødevarer uden emballage for sig. Sådan hørte jeg i hvert fald spørgsmålet. Og jeg kan sige noget generelt om emballage: EU's nye økologiforordning stiller fra den 1. januar 2022 krav om økocertificering og kontrol med ikke-færdigpakkede fødevarer. I Danmark skal op mod 4.000 detailbutikker økologikontrolleres. Kravet kan dog undgås, hvis fødevarerne indpakkes.

Det er balancen. De fleste af os har prøvet at købe økologiske grøntsager, f.eks. peberfrugter, som er pakket ind i plastik. Kun hvis man køber en ikke-økologisk peberfrugt, kan man få den uden emballage. Det bliver man ærgerlig over, men det skyldes jo, at man forsøger at beskytte de økologiske produkter, så man fra købmandens side ikke bare kan tage nogle af de almindelige peberfrugter og lægge over under det skilt, hvor der står "økologisk".

Det er en virkelig svær balance, fordi vi ikke vil have alt det plastik med, når vi køber økologisk. Der er behov for mere bæredygtige løsninger for økologiske fødevarers emballage, så detailhandlen ikke bliver bebyrdet af kontrol, hvis man ønsker at sælge økologiske bananer i løs vægt, eller så man ikke tvinges til at indpakke de økologiske varer. De fælles EU-regler skal trækkes i en retning, hvor økologi med minimal og bæredygtig indpakning i kontrollen kan sidestilles med fuldt færdigpakkede varer. Dermed kan detailhandlen slippe for unødigt økologikontrol.

Desværre indgår dette benspænd for bæredygtighed som et krav i økologiforordningen, så selv om vi har forsøgt at ændre det, vil det sandsynligvis først kunne ske, når økologiforordningen skal ændres i 2026. Der er jo lang tid til. Vi undersøger det. Jeg er også bekymret over situationen, og vi synes fra dansk side, at det ville være udmærket at have mulighed for at udarbejde nationale planer. Jeg vil se positivt på at få skruet ned for al den emballage. Men jeg håber på, at en stor del af den plastik, der faktisk bliver brugt, i det mindste er af den mere genanvendelige slags. Det virker ikke desto mindre stødende og provokerende at stå med et plastikcirkus ud over alle grænser, når man gerne vil købe økologisk. Så jeg kan godt forstå bekymringen fra Kim Valentins side.

Kim Valentin: Jeg fik kun et delvist svar på det med handlingsplanen, altså hvorvidt regeringen agtede at udarbejde en national økologihandlingsplan om at øge andelen af økologisk landbrugs-

jord, hvilket Kommissionens har opfordret EU-landene til. Jeg forstår, at det indgår som en del af forhandlingerne. Nu nikker ministeren; dermed har jeg fået svar.

Hvilke tanker gør ministeren sig om at nå EU-målsætningen på 25 pct.? Jeg fik et delvis svar på det tidligere, men ikke på, hvad status var i Danmark i dag. Hvis ministeren ikke har tallet ved hånden, vil jeg bede om at få det oversendt skriftligt.

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri: Ja, vi arbejder med handlingsplaner for økologi i Danmark, og vi vil gerne gøre det til en del af vores landbrugsforhandlinger. Det er jo alt lige fra, hvordan vi kan omstille mere landbrugsareal til økologi, over hvordan vi kan fremme efterspørgsel på økologiske varer, til hvordan vi kan lave mærkningsordninger, og hvordan vi kan bruge det i kostråd. Vi er stærkt optagede af arbejdet med handlingsplaner med økologi, og vi vil gerne inspirere resten af EU til at gøre det samme.

NOT På spørgsmålet om, hvad status over økologi var i Danmark, svarer vi skriftligt. Men for en måned eller to siden havde vi jo et tal, der viste, at vi i hvert fald havde fordoblet det økologiske areal siden 2007. Det blev vedtaget af Fogh-regeringen, at man skulle arbejde målrettet for at fordoble det økologiske areal, hvilket dermed nu er lykkedes. Herefter har vi så sagt – sammen med vores støttepartier – at vi arbejder på at nå i mål med endnu en fordobling i 2030. Det håber vi på tilslutning til i landbrugsforhandlingerne. Der er så mange fordele ved det, både sundhedsmæssige og klima- og miljømæssige, herunder hvad angår kvælstofudledning.

5. Kommissionens arbejdsdokument: undersøgelse af status for nye genomteknikker i henhold til EU-lovgivningen og i lyset af EU-domstolens afgørelse i sag C-528/16

– *Præsentation og udveksling af synspunkter*

Rådsmøde 3796 – bilag 1 (samlenotat side 74)

EUU alm. del (19) – bilag 140 (udvalgsmødereferat side 92, rådsbeslutning behandlet 11/10-19)

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri: Punkt 5 vedrører Kommissionens undersøgelse af nye forædlingsteknikker i henhold til reglerne om genetisk modificerede organismer (GMO). Undersøgelsen konkluderer, at der er problemer med at håndtere de nye teknikker inden for de eksisterende GMO-regler. Det skyldes, at det ikke er praktisk muligt at sondre mellem naturligt opståede ændringer via traditionel forædling på den ene side og de nye teknikker på den anden side.

Regeringen er enig i konklusionerne og bakker op om, at Kommissionen skal fremlægge en konsekvensanalyse og forslag til ændret regulering på området. I første omgang med henblik på planter.

Vi vil fra regeringens side desuden opfordre til, at Kommissionen snarest tager lignende initiativer til at undersøge mikroorganismer. Generelt vil vi fra dansk side arbejde for, at reguleringen sikrer et højt sikkerhedsniveau og samtidig giver mere værdi til både samfundet og miljøet. Vi holdt også en god offentlig høring om emnet i april. Det er bestemt ikke et nemt emne, men jeg synes også, at det er vigtigt, at vi kommer videre.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

6. Kommissionens arbejdsdokument: undersøgelse af muligheder for at opdatere den eksisterende lovgivning om produktion og handel med frø og andet planteformeringsmateriale

– *Præsentation og udveksling af synspunkter*

Rådsmøde 3796 – bilag 1 (samlenotat side 79)

EUU alm. del (19) – bilag 140 (udvalgsmødereferat side 92, rådsbeslutning behandlet 11/10-19)

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri: Undersøgelsen viser, at der er behov for en opdatering af den eksisterende lovgivning. Det støtter vi fra regeringens side.

Kim Valentin: Kommissionen har fremlagt tre modeller. Jeg kunne godt tænke mig at høre, hvilken af de tre modeller regeringens helst vil gennemføre lovgivningen med.

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri: Regeringens holdning vil blive fastlagt, når vi har et forslag og en endelig analyse fra Kommissionen.

Kim Valentin: Det står ikke i regeringens holdning, hvilken af de tre modeller man synes er den rigtigste. Det kunne være interessant at høre, om man har gjort sig nogle overvejelser. Hvis man ikke har gjort det, vil jeg gerne have bekræftet, at man ikke har gjort det.

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri: Sagen er, at man ikke har taget endelig stilling til de optioner, der ligger, fordi man mangler Kommissionens konsekvensanalyse. Når vi har fået den, tager vi endeligt stilling til tingene, og så kan vi eventuelt vende tilbage til udvalget. Det håber jeg Kim Valentin kan leve med.

7. Rådskonklusioner vedrørende EU's prioriteter i forhold til FN's fødevaretopmøde til september 2021

– *Vedtagelse af rådskonklusioner*

Rådsmøde 3796 – bilag 1 (samlenotat side 81)

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri: Vi drøftede sagen i april. Her vil jeg henvise til samlenotatet.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

8. Rådskonklusioner om dyrevelfærd under lange søtransporter til tredjelande

- Rådskonklusionerne er ikke på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 26.-27. maj 2021, men forventes vedtaget på et kommende rådsmøde

Rådsmøde 3796 – bilag 1 (samlenotat side 84)

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri: Rådskonklusionerne er ikke på dagsordenen, men de ventes vedtaget på kommende rådsmøde. Rådskonklusionerne opfordrer til, at reglerne for transport af dyr bliver ændret for at forbedre dyrevelfærden. Det skal baseres på ny videnskabelig viden og medlemslandenes egne erfaringer.

Vi støtter rådskonklusionerne, og vi presser på for, at Kommissionen kommer i gang hurtigt med at ændre reglerne for transport af dyr. Der er brug for en generel opdatering og ikke bare på søtransport.

Kim Valentin: Det beskrives, at regeringen generelt er positive over for udkastet til rådskonklusionerne om dyrevelfærd. Betyder det, at der er dele af udkastet, som man ønsker anderledes og er mindre positive over for? Det er, fordi man udtrykker denne generelle holdning. Måske kunne man gå mere i detaljen.

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri: Der er ingen tvivl om, at dette har virkelig høj prioritet for Danmark, altså at forbedre dyrevelfærden under lange transportere til tredjelande uanset hvilken transportform, der er tale om. Det var jo på transportområdet, man talte om det, og navnlig søtransport. Derfor bør det også overvejes, hvordan forslagene kan anvendes til at forbedre dyrevelfærd i forbindelse med andre transportformer. Vi vil arbejde for, at det også bliver en del af rådskonklusionerne. Det vil desuden indgå i vores arbejde med den kommende revision af transportforordningen, som Kommissionen har varslet i forbindelse med sin jord-til-bord-strategi. Vi vil også gerne have mere fokus på andet end søtransport.

Det vigtige er jo hele tiden at søge balancerne mellem at sikre dyrenes velfærd og at undgå unødigt emsige og nidkære forhold for transportørerne. Det er bl.a. rigtig vigtigt at kontrollere, at dyrene er transportegnede. Man skal ikke transportere syge dyr over lang afstand. Apropos EU's regler har vi jo haft en lang debat – også med samråd osv. i Miljø- og fødevareudvalget – om markskydninger, dvs. muligheden for at slå dyr ned på marken og slagte dem i umiddelbar nærhed, hvis de er kommet til skade, i stedet for at skulle transportere dem over lange afstande. På et tidspunkt har man haft et krav om, at der skal være en embedsdyrlæge til stede, og det har man så fået lavet en fortolkning af nu, så man kan nøjes med den lokale dyrlæge, der har et certifikat til på det tidspunkt at fungere som embedsdyrlæge. Det var nemlig forbundet med relativt store ekstraomkostninger for dem, der gennemførte det.

Og når man i forbindelse med søtransport taler om, at der skal være en dyrlæge med – det er bare en umiddelbar tanke, jeg har ikke konsulteret det med mine kloge eksperter – men min umiddelbare refleksion er, at vi skal spørge mere ind til, om det er nødvendigt at have dyrlæger med på søtransport, eller om nogle af de søfolk, der alligevel er med, kan få et kursus eller certifikat. Hvis man ikke kan transportere dyr til søs uden en dyrlæge, kunne det umiddelbart – uden at jeg kender det i detaljen – blive lige lovlig omstændeligt og lige vel omkostningstungt.

Kunne man forestille sig, at dyrene skal bestå et tjek, inden de bliver transporteret? Er de transportegnede? Ja. Så kan man sejle med dem. Nogle af medarbejdere har fået en instruktion i, hvordan de kan håndtere situationerne, hvis de opstår, og så kan f.eks. der være et videolink til en dyrlæge. Sådanne ting kunne man overveje, for man kan forestille sig, hvor relativt dyrt det må være på timebasis at have en dyrlæge med ude, og hvis han eller hun så skal være om bord på et skib på lang sejlads, kunne det måske blive unødigt omstændeligt. Det er den slags balancer, vi skal finde.

Vi hører jo også fra nogle transportorganisationer, at den aftale, vi ellers var bredt enige om i Folketinget om dyretransport på lastbiler, nogle steder bliver administreret lige lovligt omstændeligt, og hvor det bliver meget dyrt for dem, der prøver at gøre en forretning ud af at transportere dyrene. De vil sådan set gerne tage hensyn til dyrevelfærd og er optaget af det, men det kan simpelt hen blive for omstændeligt. Der skal man jo lytte til begge parter. Men dyrevelfærd har høj prioritet for regeringen. Sommetider vil vi dog også tillade os at være djævlens advokat og spørge, om noget måske i højere grad har en symbolsk karakter frem for en egentlig praktisk karakter – om ikke det bliver unødigt omkostningstungt.

Transportforordningen kommer desuden til at indeholde entydige krav om indvendig højde for enhver dyreart. Det skal være tydeligt, hvor mange centimeters afstand der mindst skal være fra det højeste punkt på det største dyr til loftet i lastbilen. Vi arbejder allerede på at indføre et dansk krav om indvendig højde for smågrise, men ser naturligvis gerne, at de samme krav kommer til at gælde i hele EU. Så vi er på dupperne, hvad angår dyrevelfærd. Jeg håber, at jeg fik foldet det lidt mere ud i dette svar.

9. Kommissionens forslag til Rådets forordning om ændring af forordning (EU) 2021/92 for så vidt angår fastsættelse for 2021 af fiskerimuligheder for visse fiskebestande og grupper af fiskebestande gældende i EU-farvande og for EU-fiskerfartøjer i visse andre farvande

- *Sagen er ikke på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 26.-27. maj 2021, men forventes vedtaget på et kommende rådsmøde*
Rådsmøde 3796 – bilag 1 (samlenotat side 87)

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri: Punkt 9 handler om fiskerimuligheder for brisling og lodde. Forslaget er ikke på dagsordenen, men det skal vedtages inden den 1. juli. Danmark har størstedelen af fiskerimulighederne efter brisling. Derfor er det beklageligt, at den biologiske rådgivning indebærer en reduktion på 49 pct. sammenlignet med sidste år. Fra dansk side lægges der dog vægt på, at fiskeriet skal ske på baggrund af den videnskabelige rådgivning. Det er det bedste grundlag, vi har for at fastsætte fiskerimuligheder.

Der arbejdes desuden for, at der for brisling findes en langsigtet løsning for fordelingen af fiskerimulighederne mellem Nordsøen samt Skagerrak og Kattegat. Denne skal findes i fællesskab med Norge og Storbritannien. Fra dansk side arbejder vi også for, at der indføres områdefleksibilitet fra Skagerrak og Kattegat ud i Nordsøen.

Konsultationerne om brisling bliver altså ikke nemme i år. Der er mange elementer, vi skal have på plads inden 1. juli 2021.

Rasmus Nordqvist: Det er vigtigt for mig at understrege over for ministeren, hvor vigtigt det er, at vi holder os til den videnskabelige anbefaling. Jeg synes, det er ærgerligt, at der kommer tal, som er lavere. Nogle gange skal man passe på med at ytre for mange "men'er", når det handler om fiskeri, og i stedet bare holde sig til den videnskabelige anbefaling. Det er det, der er realiteten, og det er til en vis grad er det også det, jeg hører ministeren sige, dog altid med disse forbehold og ærgrelser. Men vi kan ikke ærgre os over tilstanden i verdenshavene, mere end vi kan ærgre os over vores egen opførsel i vores have. Det er jo den, der er skyld i, at tingene ser ud, som de gør.

Kim Valentin: Problemet er jo, i hvilken størrelsesorden konsekvenserne er ved de foreslåede ændringer af TAC og kvoter for danske fiskere og for forarbejdningsindustrien. Er der overblik over det? Hvad er konsekvenserne, hvis man gør det på denne måde? Brisling er en vigtig fisk. Vil ministeren presse på for en kvote svarende til 200.000 tons på brislinger, som jo bare betyder en videreførelse af den sunde bestand, der er i øjeblikket, i stedet for det, som ICES foreslår? For hvis man følger ICES' anbefaling, vil bestanden af brisling, som er sund i øjeblikket, bare forøges med – som jeg husker det – 23 pct.

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri: Situationen er den, at der – oven i det at man har mistet kvoter på grund af Brexit, som gør ondt i sig selv – også kommer nye biologiske vurderinger, hvilket bestemt også kan mærkes. Regeringen går op i bestandene i vandene, og vi går op i vandmiljø, men derfor kan man stadig godt have noget medfølelse med de mennesker, hvis levebrød bliver påvirket af situationen. Det tror jeg også, Rasmus Nordqvist har, men det er jo bekymrende. Der er nogen, der har regnet med ét – måske taget lån til fiskerbåde – og pludselig er den

økonomiske virkelighed noget andet. Det bliver man trist af at følge med i, og det er derfor, vi kommer med udmøntningen af Brexit-reserven med bl.a. ophugningsordning, oplægningsordning, kompensation og støtte til nyt udstyr. På den måde kan vi prøve at imødekomme nogle af dem, der bliver hårdest ramt. Mest af alt skyldes det Brexit, men der er også andre udfordringer, som vi må prøve at gøre noget ved, eventuelt med nationale midler.

Vi er på bolden med henblik på at sikre hjælp til erhverv, der er hårdt ramt. Vi har selvfølgelig interesse i at blive ved med at følge den videnskabelige vurdering – det er det bedste grundlag at træffe beslutninger på – og vi har interesse i at sørge for, at der også er fisk at fange i fremtiden i et sundt havmiljø.

Kim Valentin spørger, om vi ville kunne få en kvote på 200.000 tons. Det kan vi ikke. Vi er nødt til at følge den videnskabelige rådgivning; det er altså det bedste grundlag, vi har. Jeg har fuld forståelse for de fiskere, der er i en meget vanskelig situation. Vi følger det tæt og er på vej med muligheder for hjælp og støtte, men vi kan ikke gå på kompromis med den videnskabelige vurdering. Kim Valentin var inde på, at man kunne regne på en anden måde, men på nuværende tidspunkt kan jeg ikke svare andet end dette. I så fald skal vi have det over skriftligt og prøve at se, om det er muligt at regne på den måde, som Kim Valentin foreslår. Der var et ræsonnement, der lød, at man kunne lægge noget andet til grund for at få et andet tal frem, og det kan vi jo prøve hos teknikerne. Men regeringens holdning er, at vi skal leve op til det videnskabelige grundlag. Lad os få det over skriftligt, og så kigger vi på det.

Kim Valentin: Jeg skal lige sige, at det altså ikke er Kim Valentins regnemetode, men fiskeriets regnemetode, som jeg bare har taget med og siger, at det, der foreslås af ICES, reelt set vil betyde en forøgelse af brislingebestanden, og da det kan konstateres, at brislingebestanden p.t. er sund, stiller jeg bare spørgsmålet: Hvorfor skal man fratage fiskeriet muligheder for at fiske fra en bestand, der er sund? Det kan man så slås om, det ved jeg godt; men det, de foreslår, er jo ikke at nedbringe mængden af brisling. De regner det bare efter, at brislingebestanden skal være den samme, som den er i dag. Det er det jeg fremfører – ikke på baggrund af mine egne beregninger, men fiskeriets beregninger og ICES' beregninger, som jeg anerkender som videnskabelige beregninger, som vi skal benytte os af.

NOT Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri: Jeg er ked af, at jeg fik tilskrevet Kim Valentin de her beregninger. Det er udelukkende, fordi jeg ved, han er så dygtig til det. Men det er tilladt selv for Kim Valentin at lade sig inspirere af fiskeriorganisationerne. ICES' anbefaling baserer sig på MSY-tilgangen, og denne vil vi ikke leve op til med fiskernes forslag. Jeg foreslår, at vi kommer med et skriftligt svar, hvor vi simpelthen borer det lidt ud. Det, at fiskerne kommer med forslag til at tænke ud af boksen, er jo i og for sig positivt, og så skal de også have et ordentligt svar. Vi kigger på det.

10. Eventuelt

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

11. Siden sidst

Status over fiskerikonsultationerne mellem EU og Storbritannien

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri: Jeg vil give en kort status over fiskerikonsultationerne mellem EU og Storbritannien for 2021. I mandags var der videomøde mellem fiskerikommisær Virginijus Sinkevičius og de mest berørte fiskeriministre. Der var på mødet klart opbakning til, at der skal indgås en samlet aftale med Storbritannien. Storbritannien skal altså ikke have mulighed for at fravælge emner eller bestande fra aftalen. Endelig var der enighed om, at det skal være en balanceret aftale, som ikke udvander Brexit-aftalen fra december sidste år. Alternativt ville der ikke kunne nås en aftale for 2021.

Punkt 6. Forslag vedr. det fælles europæiske luftrum

FO a) Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) om gennemførelsen af det fælleseuropæiske luftrum (SES) (omarbejdning) (SES II+ forslaget)

– *Generel indstilling*

KOM (2020) 0579 og KOM (2013) 0410

EUU alm. del (20) – bilag 539 (kommenteret dagsorden)

KOM (2013) 0410 – bilag 4 (samlenotat side 2)

EUU alm. del (13) – bilag 188 (udvalgsmødereferat side 338 FO, forhandlingsoplæg vedr. det oprindelige forslag forelagt 29/11-13)

Punkt a) og b) blev behandlet samlet under punkt b).

FO b) Kommissionens ændringsforslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1139, hvad angår Den Europæiske Unions Luftfartssikkerhedsagenturs (EASA) kapacitet til at fungere som præstationsevalueringsorgan for det fælles europæiske luftrum (EASA-forslaget)

– *Generel indstilling*

KOM (2020) 0577

KOM (2020) 0577 – bilag 2 (samlenotat side 21)

EUU alm. del (20) – bilag 539 (kommenteret dagsorden)

Transportministeren: Jeg vil i dag forelægge ét af dagsordenspunkterne til transportrådsmødet den 3. juni. Forslaget handler om ændring af forordningerne om Single European Sky 2+. Forslaget forelægges til forhandlingsoplæg. Sagen skal behandles i Coreper den 12. maj. Ved mødet i Coreper vil man begynde forberedelserne frem mod rådsmødet, hvor sagen er på dagsordenen til generel indstilling, hvorfor jeg gerne vil forelægge sagen for udvalget i dag. Jeg vil forelægge hele dagsordenen forud for rådsmødet for udvalget som vanligt, når vi kommer lidt tættere på, og dagsordenen er fastlagt.

Der er i dag tale om ændring af to forordninger. Den ene er forordningen om Single European Sky, og den anden er forordningen om det europæiske luftfartssikkerhedsagentur, EASA. Da forslagene er del af en pakke og således er gensidigt afhængige af hinanden, vil jeg præsentere de to forslag sammen. Der er tale om et forslag, som mildest talt har været længe undervejs. Pakken blev oprindeligt fremsat af Kommissionen i 2013, men der er sket meget lidt siden. I september 2020 fremsatte Kommissionen derfor et omarbejdet forslag, som har været baggrund for mere bevægelse i sagen. Det er altså værd at bemærke, at der endelig sker fremskridt med denne sag, som er meget vigtig for den europæiske mobilitet via luften og for klimaet.

Formål

Forud for rådsmødet i december sidste år orienterede jeg udvalget om forslaget om Single European Sky – også kaldet SES 2+. Dengang skulle jeg overordnet drøfte forslaget med mine euro-

pæiske kollegaer. Når vi igen skal drøfte forslaget til juni, er det med henblik på vedtagelse af en generel indstilling til forhandlinger mellem Rådet, Kommissionen og Parlamentet; de såkaldte trilog-forhandlinger.

I december redegjorde jeg for formålet med Kommissionens forslag. Formålet er at tilvejebringe et sikkert og fleksibelt europæisk lufttrafikstyringssystem. Et system, som skal kunne håndtere de kapacitetsproblemer, vi oplevede før covid-19. Systemet skal også sikre mere direkte flyruter og dermed nedbringe udledningen af CO₂. Formålet med forslaget kan ikke anfægtes, men på trods af dette var jeg forbeholden over for Kommissionens forslag. Det skyldtes for det første, at Kommissionen ikke kunne godtgøre, at de foreslåede tiltag ville få den ønskede effekt, da der ikke var gennemført en konsekvensanalyse. For det andet indeholdt forslaget flere elementer, som i min og regeringens optik, var for vidtgående i forhold til den danske selvbestemmelse over vores luftrum.

Jeg stod ikke alene med mine bekymringer. Størstedelen af transportministrene i de andre medlemslande delte min vurdering. Siden da er forslaget blevet drøftet i Rådets arbejdsgruppe for luftfart. Her har det portugisiske formandskab forsøgt at imødekomme medlemslandenes bekymringer. Formandskabet har på baggrund af drøftelserne udarbejdet et kompromisforslag. Og det er det kompromisforslag, som vi regner med at skulle stemme om på rådsmødet den 3. juni.

Kompromisforslaget imødekommer mange af medlemslandenes bekymringer – heriblandt også de danske. Formandskabet har bl.a. igen gjort det muligt at udpege udøveren af flyvemeteorologiske tjenester. Fra dansk side har det været væsentligt, at DMI fortsat kan levere services til luftfarten i hele landet. Herudover er oprettelsen af en permanent Performance Review Body-funktion i EASA blevet fjernet fra forslaget. Kommissionen ville have tildelt denne funktion nogle ret vidtgående beføjelser, som vi ikke kunne acceptere i medlemslandene. Fra dansk side kan et permanent Performance Review Body støttes, så længe de tildelte beføjelser ikke bliver så vidtgående som i Kommissionens forslag. Under drøftelserne i Rådet har medlemslandene herudover lagt vægt på at sikre militære hensyn og fastholde nationale beføjelser.

For at fremme grønne flyvemønstre indeholder forslaget muligheden for at tilrettelægge afgiften for flyvninger. Herved kan der skabes et incitament til at begrænse zigzagflyvninger og skabe mere direkte ruter. Ved at flyve mere direkte mindskes CO₂-udledningerne til gavn for miljøet.

Regeringens holdning

Regeringen støtter kompromisforslaget, som det foreligger nu. I de kommende forhandlinger vil regeringen derfor være særligt opmærksom på muligheden for fortsat at sikre dansk kontrol over dansk luftrum. Regeringen vil også fokusere på den del af forslaget, der omhandler organisatoriske adskillelse af tjenester samt organisering af myndigheder. Dertil er det også vigtigt for regeringen, at Kommissionen eller EASA ikke får beføjelser til at sanktionere lufttrafiktjenesteudbydere for manglende overholdelse af deres præstationsplaner mv. Regeringen mener i stedet, at dette er en national kompetence, som tilhører den nationale certificerede og eventuelt designerede myndighed. Regeringens tidligere bekymringer er alle imødekommet i formandskabets kompromisforslag, hvorfor regeringen nu kan støtte forslaget.

FO *Indstillinger*

Det indstilles således:

- Regeringen støtter forslagens overordnede målsætning
 - o idet man fra dansk side lægger afgørende vægt på
 - at Danmark bibeholder kontrol over dansk luftrum – herunder udformning og forvaltning af luftrummet – og at forslaget ikke kompromitterer Danmarks forpligtelse gennem Chicago-konventionen til at have fuldstændig og udelukkende højhedsret over luftrummet over Danmarks territorium, og
 - at Performance Review Body funktion eller Europa-Kommissionen ikke får beføjelse til at sanktionere lufttrafiktjenesteudbydere for manglende overholdelse af deres præstationsplaner.
 - o idet man fra dansk side lægger stor vægt på
 - at forslaget muliggør opretholdelsen af den eksisterende nationale danske myndighedsstruktur, herunder at Danmark forbliver designerende og certificerende myndighed af lufttrafiktjenester i dansk luftrum og bibeholder sine beføjelser over disse lufttrafiktjeneste udbydere.
 - o idet man fra dansk side lægger vægt på den samlede opfyldelse af de danske prioriteter, herunder
 - at Danmark fortsat opretholder muligheden for at kunne designere en leverandør af flyvemeteorologiske tjenester;
 - at man i Danmark kan bibeholde integrerede civile og militære enheder;
 - at en adskillelse af andre tjenester fra lufttrafiktjenesterne i det øvrige luftrum i givet fald kun sker gennem etablering af særskilte omkostningsbaser – og ikke via en obligatorisk organisatorisk adskillelse af tjenesterne, og
 - at forslaget ikke medfører unødige administrative og økonomiske konsekvenser for myndighederne, lufttrafiktjenesteudbydere og luftfartsselskaberne.
- Regeringen støtter også den del af formandskabets kompromis, der omhandler revision af EASA-forordningen
 - o idet man fra dansk side arbejder for,
 - at EASA's øvrige organisation med ændringsforslaget ikke får direkte finansiering gennem en route afgifter.

Formandskabets kompromisforslag til begge forslag lever på nuværende tidspunkt op til de danske prioriteter.

Kim Valentin: To af de punkter, der bliver lagt stor vægt og afgørende vægt på – at der ikke sker en suverænitetsafgivelse, og at vi prøver at bevare danske arbejdspladser – er supervigtige for Venstre, og derfor kan vi støtte begge forhandlingsoplæg.

Henrik Vinther: Hvordan ser ministeren udspillet i forhold til ambitionerne om at reducere emissionen fra flytrafikken? Brancheforeningen Dansk Luftfart og DI Transport mener ikke, at det sikrer den fornødne effektivisering af luftrummet og dermed heller ikke den emissionsreduktion, som blev lovet.

Hvad er ministerens holdning til, at der nu ikke kommer en fælles sanktionsmulighed, så det i stedet groft sagt bliver op til det enkelte medlemsland at bestemme, om man overholder præstationsmålene? Hvordan ser ministeren det i forhold til ambitionerne om at reducere emissionen?

Transportministeren: Først til Kim Valentin: Man må sige, at det jo er helt tydeligt, at vi her er fuldstændig på linje, og jeg er glad for Venstres tilkendegivelse.

Til Henrik Vinther: I sig selv er det en forbedring, at alle 27 medlemslande nu ser ud til at kunne blive enige om at vedtage et kompromisforslag. Ikke desto mindre er det et kompromisforslag, og derfor må der ikke herske tvivl om, at man sagtens kunne have forestillet sig måder at tilgå dette på, hvor man kunne have sikret endnu mindre omvejsflyvning, men dette er nu engang det kompromis, man har opnået. Og som jeg sagde i min indledning: Forslaget har været umådelig lang tid undervejs. Jeg tror ikke, at jeg for et år siden havde haft den vurdering, at det overhovedet var muligt at finde frem til et kompromis. At det har kunne lade sig gøre, er faktisk i sig selv ret imponerende. Noget af det skyldes ganske givet covid-19-situationen, men vi må sande, at dette er, hvad man kan få ud af det i den givne situation.

Henrik Vinther: Den vurdering har jeg ikke mulighed for at gå på klingen. Hvis det er ministerens vurdering, så er det ministerens vurdering. Jeg er dog interesseret i at høre, hvilke forbedringer der så i ministerens optik kan mindske emissionen. Hvilke konkrete værktøjer kunne det være? Er det nogle af de forslag, som nu ikke bliver til noget, der kunne have været en løftestang under det at have fælles sanktionsmuligheder?

Transportministeren: Det er klart, at det er nogle af de ting, som kunne have gjort en forskel. Det som ligger nu, er jo, at man skal betale mere i afgift, hvis man flyver omvej, altså et økonomisk incitament. Det er det kompromis, som man har kunne få i mål. Og der er skam også lande, som ikke ønsker, at der overhovedet skal være et sådant regime. Så man kan sige: Ja, det indeholder nogle forbedringer, men det er ikke sådan, at vi nu helt kan undgå omvejsflyvning, når ellers covid-19-situationen er overstået. P.t. er det jo ikke noget stort problem, al den stund der ikke er så mange fly i luften.

Formanden konkluderede, at der ikke var flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet ingen partier havde ytret sig imod det.

FO Punkt 7. Rådsmøde nr. 3797 (konkurrenceevne – forskning og rum) den 28. maj 2021
EUU alm. del (20) – bilag 539 (kommenteret dagsorden)

Uddannelses- og forskningsministeren: Jeg har mange punkter på i dag, så først en indledende bemærkning om, hvordan jeg tænker at gribe det an. Jeg vil først forelægge punkterne på dagsordenen til det kommende møde i konkurrenceevnerådet – både den del, der handler om forskning, og den del, der handler om rummet. Her vil jeg starte med et punkt, som jeg forelægger til forhandlingsoplæg; det handler om supercomputere, også kaldet EuroHPC.

Efter forelæggelsen af rådsmødedagsordenen vil jeg gennemgå endnu et punkt til forhandlingsoplæg, nemlig forslaget om unionens fortsatte deltagelse i partnerskabet om metrologi (videnskaben om målinger og måleteknik). Det er en tidlig forelæggelse, men det gør jeg, fordi forhandlingerne pludselig kan gå stærkt i de kommende uger.

FO 1. Kommissionens forslag til Rådets forordning om oprettelse af et europæisk fællesforetagende for højtydende databehandling (EuroHPC)
– *Generel indstilling*
KOM (2020) 0569

Rådsmøde 3797 – bilag 2 (samlenotat side 2)

EUU alm. del (20) – bilag 444 (udvalgsmødereferat side 206, forelagt under "Siden sidst" på EUU-mødet 19/11-20)

Uddannelses- og forskningsministeren: Det er en videreførelse af det eksisterende initiativ fra 2018. Forslaget skal videreudvikle en facilitet for supercomputere med klare forsknings-, sikkerheds- og industriperspektiver med henblik på at opnå en europæisk teknologiafhængighed. Det skal kunne bidrage til at takle samfundsmæssige udfordringer, som i virkeligheden er alt fra klimaforandringerne, grøn omstilling og bæredygtigt landbrug, men også krisestyring og udvikling af medicinsk behandling.

EuroHPC (High Performance Computing) foreslås finansieret uden for EU's flerårige finansielle ramme for perioden 2021-27, gennem programmerne Digitalt Europa, Connecting Europe-faciliteten og Horisont Europa på i alt 23,1 mia. kr. I Kommissionens oprindelige forslag er der lagt op til, at de deltagende medlemsstater skal bidrage med en national medfinansiering, der samlet set matcher EU-finansieringen, dvs. 23,1 mia. kr. Der er ingen fordelingsnøgle i forslaget, og det vil sige, at det er uklart, hvor meget det enkelte deltagerland vil skulle bidrage med til EuroHPC.

Lad mig slå fast: Regeringen ser en meget klar EU-merværdi i at fortsætte samarbejdet om EuroHPC, hvor vi er sammen om at styrke opbygning og anvendelse af højtydende databehandling i EU.

I Europa er der i dag ikke tilstrækkelig regnekraft til rådighed til at dække forskernes og industriens behov. Derfor må europæiske forskere og virksomheder ofte søge HPC-ressourcerne uden for Europa. Det er vigtigt for regeringen, at både den offentlige og private sektor får adgang til compu-

terkraft i verdensklasse, og det er vigtigt for erhvervslivet og for at løse samfundsmæssige udfordringer, f.eks. grøn omstilling og sundhedsmæssige udfordringer.

På den baggrund støtter vi vedtagelsen af EuroHPC, og samtidig er vi positive over for dansk deltagelse, ligesom vi er med i det nuværende, som blev igangsat i 2018. Men dansk deltagelse i EuroHPC skal ske under forudsætning af, at der ikke kræves et forhåndstilsagn om, at Danmark skal underskrive en blankocheck til partnerskabet.

Regeringen finder det hensigtsmæssigt, at Danmark og andre lande kan deltage i EuroHPC efter evne, formåen og modenhed, således at der skabes plads til den nationale konsolidering. Vi skal udelukkende forpligte os til at investere nationale midler i projekterne under EuroHPC, som danske forskere og industri har en interesse samt kapacitet og kompetencer til at indgå i.

De deltagende lande nævnes eksplicit i forordningsteksten, og Danmark skal således på vedtagelsestidspunktet tage stilling til, om man ønsker at fremgå af teksten. Lande, som ikke fremgår på vedtagelsestidspunktet, kan dog efterfølgende sagtens melde sig til.

FO Regeringen lægger i den forbindelse stor vægt på, at forordningen justeres, så det såkaldte "matching-princip" ændres og vendes om, så det bliver EU-finansieringen, der matcher medlemsstaternes bidrag og ikke omvendt. Det har også været princippet i det nuværende samarbejde.

Yderligere arbejder regeringen for, at de administrative omkostninger dækkes af unionens bidrag.

Regeringen lægger stor vægt på, at forslaget ikke foregriber forhandlingerne om EU's næste flerårige finansielle ramme efter 2027.

Kim Valentin: Vi deler regeringens ambition om EuroHPC. På side 88 i samlenotatet fremgår det, at Dansk Erhverv har udtalt:

"Det kan overvejes, om store investeringer i HPC er en fremtidssikret løsning, da udvikling inden for kvanteteknologi forventes at kunne indfri et langt større potentiale. Men da kvantecomputere endnu er et stykke ude i fremtiden, og HPC kan anvendes i dag, er det ganske fornuftigt at udnytte det."

Det er jo en fin refleksion. Mit spørgsmål handler om, hvorvidt den organisation, vi sætter op her, kan bruges til udviklingen i den retning også? Det ville jo være smart.

Uddannelses- og forskningsministeren: Uden at påstå, at jeg er ekspert i kvantefysik – det vil jeg nødig tages til indtægt for – er det mit klare indtryk, at det er to forskellige ting. Hvis man kunne spå om, hvor hurtigt kvanteteknologien vil kunne anvendes til arbejdet, ville det være nemmere at tage betragtningen med ind i den beslutningen, der skal tages. Regeringen mener, at det er fornuftigt at fortsætte samarbejdet med HPC. Der er et aktuelt behov for regnekraft i det offentlige og i det private i industrien, og i dag bliver hjælpen fundet uden for Europa. Det ville være rigtig godt, hvis vi havde de samme muligheder inden for Europas grænser, og samtidig kunne bibeholde blikket for, at Danmark er blandt de verdensførende forskere inden for udviklingen af det, der peger i retning af at blive det næste inden for kvantecomputere.

De to initiativer skal gøre, at vi har adgang til teknologier, der er førende, uanset hvornår gennembruddet i kvantefysik kommer.

Formanden konkluderede, at der ikke var flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Nye Borgerlige havde ytret sig imod det.

2. Rådskonklusioner om Det Europæiske Forskningsrum: At give forskere attraktive og bæredygtige karrieremuligheder og arbejdsforhold samt gøre hjernecirkulationen til virkelighed

– *Vedtagelse*

KOM (2020) 0628

Rådsmøde 3797 – bilag 2 (samlenotat side 9)

Uddannelses- og forskningsministeren: Formålet med konklusionerne er at fremme attraktive og bæredygtige karrieremuligheder og arbejdsforhold for forskere i Europa samt at øge mobiliteten og gøre hjernecirkulationen i Europa til virkelighed.

Regeringen støtter vedtagelsen af rådskonklusionerne og er enig i, at den fortsatte udvikling af forskerkarrierer er et væsentligt aspekt af Det Europæiske Forskningsrum. Regeringen lægger vægt på, at rådskonklusionerne adresserer koblingen mellem Det Europæisk Forskningsrum og det europæiske uddannelsesområde, hvor der er potentiale i at øge synergien, og forskeres og underviseres karriereperspektiver er relevant for begge.

Kim Valentin: Hvilke tanker gør ministeren sig om at udvide Erasmus+-programmet til alle faggrupper?

Uddannelses- og forskningsministeren: Som det ser ud i dag, er Erasmus+ et uddannelses-samarbejde, der gælder bredt, og det er løbende til diskussion – inklusive hvor mange penge vi bruger på det. Senest har der været forslag om at skrue op for midlerne, men det er jo grundstammen i vores udveksling. I det, der forelægges i dag, er der et ønske om at skabe større synergi mellem forskning og uddannelse – en øvelse, vi er i gang med i Danmark. Lad mig følge op, hvis spørgeren ikke har fået et tilstrækkeligt svar.

3. Fornyelse af Det Europæiske Forskningsrum (ERA) – forberedelse af udrulning af et ambitiøst ERA for det næste årti

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 3797 – bilag 2 (samlenotat side 12)

Uddannelses- og forskningsministeren: Fokus for drøftelsen forventes at være forberedelsen af et ambitiøst ERA (European Research Area) for det næste årti. ERA er den politiske ramme for forskningssamarbejdet i Europa. Regeringen bakker op om et stærkt og velfungerende ERA, der bygger på et grundprincip om excellence.

Regeringen bakker op om, at der udstikkes en strategisk retning for investeringer i forskning og innovation, således at ERA bidrager til EU's overordnede målsætninger om at fremskynde Europas grønne og digitale omstilling samt bidrager til at styrke Europas resiliens og beredskab over for fremtidige kriser.

Regeringen bakker op om et fortsat fokus på Barcelonamålsætningen om, at EU samlet set skal investere 3 pct. af bnp i forskning og innovation.

Rasmus Nordqvist: Det er ganske fornuftigt og rigtig godt, at vi samarbejder om at løfte. Det er godt, at vi har excellenceprincippet, men – som jeg igennem årene har gjort en del forskningsministre opmærksom på – skal vi også huske på, at et af formålene med det er at løfte niveauet generelt. Der er forskel på de forskellige landes forskningsmiljøer, og det bør være en del af tilgangen at se på, hvordan vi generelt kan få hævet niveauet i Europa, og ikke kun satse på de førende heste.

Uddannelses- og forskningsministeren: Ja, vi skal meget gerne have hævet forskningsniveauet i hele Europa. Jeg mener fortsat, det er et vigtigt princip, hvis EU som samlet kraft skal være verdensførende, og at vi har et rum, hvor det er de bedste forskere, der får pengene. Det er jo ikke det samme som at sige, at vi ikke skal have hævet Europa op samlet set, til hvilket formål der jo både er strukturfondsmidler og samarbejder på kryds og tværs, universitetssamarbejder og de forskellige partnerskaber om.

4. Rådskonklusioner om "New Space" for borgere

– Vedtagelse

Rådsmøde 3797 – bilag 2 (samlenotat side 14)

Uddannelses- og forskningsministeren: "New Space" refererer til den nye globale tendens, der har medført en stor privatisering af rumaktiviteter og dannet basis for nye kommercielle produkter og tjenester. Med rådskonklusionerne er der sigte på at tilpasse begrebet "New Space" til en europæisk kontekst, som skal fremme nye europæiske aktører og sammenkoble rumøkosystemer i hele Europa ved at skabe bedre regulering, gode markedsvilkår, lettere adgang til rummet og udvikling af satellitter.

Europa har en stærk rumøkonomi, men vækst i den europæiske rumsektor afhænger af et globalt sigte med forbedret konkurrenceevne, kommercialisering og udnyttelse af forretningsmuligheder.

Regeringen støtter rådskonklusionerne, der har fokus på rammerne for en styrket og global, konkurrencedygtig og uafhængig europæisk rumsektor. Det er vigtigt, at vi arbejder sammen om at styrke fortsat konkurrencedygtig og uafhængig europæisk rumsektor på globalt niveau, som fortsat kan skabe vækst, velfærd og arbejdspladser samt adressere store samfundsmæssige udfordringer.

Kim Valentin: Hvad er det næste skridt herfra? Hvad skal der ske?

Uddannelses- og forskningsministeren: Det er også et spørgsmål om at finde vores ben i europæisk kontekst, i lyset af at det er en voksende økonomi, hvor både ESA og andre offentlige rumaktiviteter samt et stigende antal private aktører indgår. Herhjemme har vi blik for både at få udnyttet styrken i det, vi kan – også på privat side – og at få bundet rum sammen med det, vi i øvrigt gør. Hvad kan rumindustrien eksempelvis bidrage med i forbindelse med grøn omstilling? Det kunne f.eks. være GomSpace, en virksomhed, der er vokset ud af Aalborg Universitet, som laver nanosatellitter. Den udspringer af forskning og har rødder i ESA, men i dag er den også en privat eksport-succes. Så vi har fokus på og opbakning til at få de potentialer foldet bedre ud i en tid, hvor feltet vokser.

5. Rådskonklusioner om rum for borgere i kystområder

– Vedtagelse

Rådsmøde 3797 – bilag 2 (samlenotat side 16)

Uddannelses- og forskningsministeren: Rådskonklusionerne har fokus på, at jordobservation spiller en vigtig rolle i overvågning af ændringer i geofysiske parametre og indvirkning på menneskelig aktivitet på havet og i kystområder, som udgør vigtige økosystemer. Et land som Danmark med store kystområder har en særlig interesse i at skabe sikkerhed og få viden om udviklingen omkring områderne. EU's rumprogram – særligt jordobservationssystemet Copernicus og satellitnavigationssystemet Galileo – spiller en vigtig rolle for den grønne omstilling og vores basale infrastruktur, og også for akutte udfordringer og krisehåndtering, hvor især jordobservation, satellitnavigation og telekommunikation er centrale teknologier.

Regeringen finder rådskonklusionernes fokus på monitorering af kystområder vigtig, ikke mindst i relation til klimaforandringerne, som er en stor prioritet for regeringen. Vi skal udnytte vores rumprogrammer, tilgængelige rumteknologi og rumdata, som kan hjælpe os til at finde løsninger på nogle af de udfordringer, som vores kystområder står over for.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

6. Politisk drøftelse om styring af trafik i rummet

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 3797 – bilag 2 (samlenotat side 18)

Uddannelses- og forskningsministeren: Antallet af satellitter vokser markant, og rumskrot er et stigende problem. Fortsætter mængden af rumskrot med at vokse, risikerer vi, at de mest anvendte satellitbaner bliver ubrugelige for fremtidige generationer. Der er derfor brug for bedre styring af trafikken i rummet, og vi skal mindske risikoen for sammenstød og få formuleret retningslinjer for korrekt trafikadfærd i rummet.

Det er et globalt problem, for vi bruger alle sammen de samme satellitbaner, og løsningen bør vi derfor også finde internationalt. Det har dog vist sig ret vanskeligt at finde enighed på globalt plan. EU har en særlig styrke her og udgør i det mindste en fælles samlet stemme. Regeringen bakker derfor op om, at vi i EU arbejder sammen om at udvikle en fælles tilgang til styring af trafik i rummet, og at vi igennem EU arbejder for at udbrede vores tilgang internationalt, herunder i FN-regi.

Rasmus Nordqvist: Man kan jo komme til fnise lidt af det, men det er faktisk dybt alvorligt, at vi lige nu gentager det svineri, vi har lavet på Jorden, oppe i rummet. Det er godt, at der bliver taget fat på det. Rigtig godt. Men man skal huske at have blik for de mange kommercielle kræfter, som er begyndt at spille en stor rolle for problemet. Det bør jo blive reguleret. Jeg ved godt, at det er et globalt emne og derfor svært at gå til, men der bliver jo sendt rigtig mange private satellitter op, og folk tjener kassen på dem; det er ufatteligt, at der ikke er lige så stor opmærksomhed på oprydning. Jeg synes virkelig, at vi fra dansk side skal understrege, at vi ikke må gentage det i rummet, vi har foretaget os hernede på Jorden.

Uddannelses- og forskningsministeren: Ja, det er et voksende problem, og ja, vi har brug for bedre regulering. Regeringen bakker op om det, der er her – dermed ikke sagt, at jeg tror, vi har løst problemet. Det er et globalt problem, og der er mange forskellige aktører i spil, så ville det være godt med nogle fælles spilleregler. Især når man tænker på, hvor vigtige satellitbanerne er, og hvor vigtige satellitter er for vores hverdag. Der er meget på spil for vores grundlæggende infrastruktur. Det lyder sjovere, end det rent faktisk er, når man dykker ned i problemet.

FO 7. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse om Unionens deltagelse i det europæiske partnerskab om metrologi, der iværksættes i fællesskab af flere medlemsstater

– *Tidlig forelæggelse*

KOM (2021) 0089

Rådsmøde 3797 – bilag 1 (samlenotat)

Uddannelses- og forskningsministeren: Metrologi er videnskaben om målinger og måleteknik. Formålet med forslaget er at oprette et europæisk partnerskab om metrologi og muliggøre unionens deltagelse i det partnerskab. Der er tale om en videreførelse af et eksisterende partnerskab, som Danmark også har deltaget i. Forhandlingerne forventes at blive ukontroversielle, og det kan derfor gå relativt hurtigt, og det er derfor, jeg kommer med det i dag.

Regeringen støtter forslaget og forventer at deltage i partnerskabet. Regeringen finder det vigtigt, at Danmark fortsat kan deltage i de fælles forskningsaktiviteter, som muliggør hjemtag af viden og bidrager til, at de danske metrologiaktiviteter integreres med aktiviteter i resten af Europa. Programmet bidrager ligeledes til etablering af en arbejdsdeling, så de nationale aktører i højere grad kan fokusere og løfte deres forskning inden for særlige styrkeområder i stedet for at forsøge at dække alle områder.

Deltagelse giver Danmark adgang til vigtige metrologikompetencer og faciliteter, som vi ikke selv råder over. Regeringen kan i udgangspunktet støtte det foreslåede niveau for EU-bidraget på 300 mio. euro, som er en fornuftig balance mellem ambitioner på metrologiområdet og ønsket om også at prioritere andre områder. EU-bidraget tilføres partnerskabet fra Horisont Europa.

FO Regeringen lægger stor vægt på, at forslaget ikke foregriber forhandlingerne om EU's næste flerårige finansielle ramme efter 2027.

Kim Valentin: Vi deler regeringens ambition om metrologi. Der er foretaget en høring, og der er kommet to høringssvar ind. Er det foregået i et ordentligt tempo? Har vi fået alle høringssvar ind? Jeg spørger kun, fordi ministeren siger, at det kan komme til at gå hurtigt, så det kan jo godt være, at vi ikke har fået hørt alle parter. Hvis alle er hørt, er det fint. Det er bare dette, jeg ønsker at få bekræftet.

Uddannelses- og forskningsministeren: Høringssvarene er kommet hurtigt i forbindelse med samlenotatet, og samlenotatet er sendt i høring hos alle interessenter.

Formanden konkluderede, at der ikke var flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Nye Borgerlige havde ytret sig imod det.

8. Eventuelt

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

9. Siden sidst

Fællesforetagender under Horisont Europa

Uddannelses- og forskningsministeren: Jeg vil orientere udvalget om, at Kommissionen har fremsat et forslag til Rådets forordning om oprettelse af fællesforetagender under Horisont Europa. Formålet med forordningen er at oprette ni store europæiske forsknings- og innovationspartnerskaber på strategisk vigtige områder. Der er i udgangspunkt tale om offentlige-private partnerskaber, hvilket betyder, at industrien deltager. Partnerskaberne fokuserer på at strømline forsknings- og innovationsaktiviteterne inden for bl.a. energi, transport, sundhed og digitalisering. Det ser jeg frem til at redegøre yderligere for på et kommende møde i udvalget.

Færøernes deltagelse i EU-programmer og associering til Horisont Europa

Uddannelses- og forskningsministeren: Yderligere vil jeg orientere om, at Kommissionen den 30. april 2021 har fremsat forslag om en rådsafgørelse, der bemyndiger Kommissionen til at indlede forhandlinger mellem EU og Færøerne om en aftale om Færøernes deltagelse i EU-programmer og om at associere Færøerne til Horisont Europa. Der er et grund- og nærhedsnotat på vej til jer. Det vil fremgå af dette, at regeringen bakker fuldt op om Færøernes ønske om associering til Horisont Europa. Jeg forventer at vende tilbage til udvalget og præsentere forhandlingsoplæg på et senere tidspunkt.

FO/L Punkt 8. Rådsmøde nr. 3797 (konkurrenceevne – indre marked og industri) den 27. maj 2021

EUU alm. del (20) – bilag 539 (kommenteret dagsorden)

Erhvervsministeren: På dagsordenen er to meget store og vigtige forslag om regulering af digitale markeder – Digital Services Act og Digital Markets Act – som jeg vil forelægge med henblik på tidlige forhandlingsoplæg.

FO 1. Forslag til forordning om et indre marked for digitale tjenester (DSA)

– *Politisk drøftelse*

KOM (2020) 0825

Rådsmøde 27-28/5-21 – konkurrenceevne – bilag 3 (samlenotat side 2)

KOM (2020) 0825 – bilag 3 (Folketingets udtalelse om Kommissionens forslag)

EUU alm. del (20) – bilag 162 (henvendelse af 12/12-20 fra Berlingske, Jyske Medier og JP/Politikens Hus)

KOM (2020) 0825 – svar på spm. 1 om regeringens holdning til forslaget om digitale tjenester i relation til mulighederne for at regulere ulovlig udlejning gennem Airbnb, fra erhvervsministeren

KOM (2020) 0825 – svar på spm. 2 om, hvilke forpligtelser Airbnb vil være underlagt, såfremt forslaget om digitale tjenester vedtages med dets nuværende indhold, fra erhvervsministeren

KOM (2020) 0825 – svar på spm. 3 om mulighederne for at hindre ulovlig udlejning gennem Airbnb, såfremt forslaget om digitale tjenester vedtages med det nuværende indhold, fra erhvervsministeren

EU-note (20) – E 20 (EU-note af 9/2-21)

Erhvervsministeren: Forslaget blev fremsat den 15. december sidste år, og udvalget blev orienteret om sagen, da jeg var her sidst den 15. april. Sagen forelægges nu til tidligt forhandlingsoplæg.

For mere end 20 år siden blev e-handelsdirektivet vedtaget. Det var den første lovgivning til at sætte rammerne for internettet og de såkaldte formidlingstjenester. Det er på tide med en opdatering.

Formidlingstjenester dækker mange forskellige forretningsmodeller, som f.eks. digitale platforme. Mange platforme er kendetegnet ved, at de digitalt *formidler* information og kontakt mellem brugere, f.eks. sælgere og købere.

E-handelsdirektivet har et grundprincip om, at formidlingstjenester i udgangspunktet er ansvarsfrie for indholdet på deres platforme, i og med at de blot er formidlere.

Der er mange fordele ved de digitale tjenester. Men der er også udfordringer. Dem kender vi alle. Kommissionen vil da også med forslaget præcisere digitale platformes forpligtelser i forhold til ulovligt indhold, som brugerne videreformidler via platformene. Det kan bl.a. angå terror eller farlige produkter.

Forslagets indhold

Jeg vil kort gennemgå de væsentligste elementer af DSA'en.

Nye forpligtelser

Forslaget omfatter en række nye forpligtelser for digitale tjenester angående den information, som udveksles mellem brugerne af platformen. Forpligtelserne afhænger af virksomhedernes størrelse og af, hvilken type tjeneste der er tale om. Jo større virksomhed, jo flere forpligtelser. Der differentieres også ud fra typen af platform. Til digitale platforme stilles der krav om at etablere mekanismer, hvor brugerne let kan anmelde ulovligt indhold og straks skal tage skridt til at fjerne eller hindre adgangen til indholdet. Desuden stilles der krav til online-platforme om samarbejde med uafhængige "pålidelige indberettere", der har kompetence til at opdage og notificere ulovligt indhold.

Forpligtelser rettet mod de største platforme

For de meget store platforme med mere end 45 millioner brugere om måneden fastsætter DSA'en særlige krav. De skal bl.a. vurdere, om platformen bliver misbrugt til manipulation af brugerne, f.eks. misinformation om folkesundheden.

Digitale tjenester uden for EU

Forpligtelserne i DSA'en gælder også for formidlingstjenester placeret uden for EU, f.eks. hvis deres produkter markedsføres mod europæiske forbrugere. Forslaget indebærer bl.a., at formidlingstjenesten skal stille en retlig repræsentant til rådighed i EU, som der kan rejses krav over for. Denne skal kunne modtage henvendelser fra myndighederne og ifalde ansvar, hvis formidlingstjenesten overtræder kravene i DSA'en.

Håndhævelse

Forslaget lægger op til at styrke håndhævelsen, så myndigheder på tværs af lande kan koordinere langt bedre end i dag, og så der gives mulighed for at pålægge bøder på op til 6 pct. af formidlingstjenestens årlige omsætning eller indkomst. Forordningen giver også fortsat og styrket mulighed for, at myndigheder i en medlemsstat kan udstede f.eks. påbud om nedtagning af ulovligt indhold til en virksomhed, som opererer i det pågældende land, men er etableret i en anden medlemsstat. Det kan f.eks. være over for platforme, der opererer i Danmark, men er etableret i Irland.

Regeringens holdning

De digitale muligheder skal selvfølgelig udnyttes, men det er helt afgørende, at det sker på ansvarlig vis – og at der bliver ryddet op i alt for meget ulovligt indhold. Derfor støtter vi grundlæggende Kommissionens forslag.

FO *Ytringsfrihed, ulovligt og skadeligt indhold*

Regeringen arbejder for, at forordningen rammer den rette balance mellem fjernelse af ulovligt indhold og vores grundlæggende ret til ytringsfrihed.

Det er derfor også vigtigt for regeringen, at der ikke skabes incitament til at fjerne *lovligt* indhold på særligt sociale medier. Derfor lægger vi vægt på, at DSA'en kun fastsætter regler om nedtagning af ulovligt indhold og ikke skadeligt indhold. Det gælder også for publicistiske medier, hvor regeringen vil lægge vægt på at undtage publicistiske mediers indhold, der er underlagt et redaktionelt ansvar, og på, at platforme ikke skal kunne pålægges at fjerne disse mediers indhold. Vi lægger dog også

vægt på, at forordningen kan behandle skadeligt indhold i helt særlige tilfælde. Det kan f.eks. være ved transparenskrav for desinformation.

Tidsfrister for nedtagning af indhold

Kommissionens foreslår, at nedtagning af ulovligt indhold skal ske straks efter, at platformen får kendskab til det. Det mener vi ikke er ambitiøst eller klart nok. Regeringen lægger derfor vægt på, at der fastsættes konkrete tidsfrister for, hvornår platformene senest skal have fjernet ulovligt indhold. Fristerne bør være differentieret efter type af indhold og gradueres efter skadevirkning. Dvs. f.eks. terrorrelateret indhold bør nedtages hurtigst muligt, og promovring af ulovlige produkter bør nedtages inden for en kortere tidsfrist end mindre skadefuldt indhold.

På andre områder mener vi også, at forordningen skal være mere ambitiøs.

Proaktivt ansvar til platforme – også for produkter

De største platforme skal gøre en ekstra indsats for at sikre en tryk og sikker platformsøkonomi. Derfor lægger vi vægt på, at de største platforme pålægges krav om proaktivt at identificere og fjerne ulovligt indhold. Det gælder også vedrørende produkter, hvor regeringen mener, at de største platforme bør screene RAPEX-databasen for promovring af ulovlige produkter og fjerne dette indhold.

Desuden mener vi, at særligt de største platforme bør pålægges krav om at sikre, at ulovligt indhold – herunder promovring af ulovlige produkter – der er fjernet én gang, forbliver nede. Det er dog vigtigt, at der ikke indføres en generel overvågningsforpligtelse for platformene, der vil skade vores egne virksomheder.

I regeringen vil vi ikke acceptere de mange ulovlige produkter, der lander hos forbrugerne – og vi går også her mere ambitiøst til værks end forslaget. Derfor lægger regeringen vægt på, at online-markedspladser, der formidler salg af produkter, pålægges at leve op til de forbrugerbeskyttende regler og reglerne om produktsikkerhed, markedsføringsregler, produktansvar samt regler i købe- og produktansvarsloven, hvis det ikke fremgår tydeligt for en gennemsnitlig forbruger, at vedkommende ikke handler med platformen selv.

Derudover arbejder regeringen for, at der altid bør være en aktør at stille til ansvar. Dvs. såfremt hverken sælgeren eller platformen kan pålægges ansvaret for et ulovligt produkt, vil det i sidste ende kunne pålægges platformen. Inden vi i sidste instans når dertil, skal de følgende systematiske og forebyggende indsatser være på plads:

Online-markedspladser bør have kendskab til identiteten af sælgerne på deres tjenester samt kendskab til processer hos sælgeren, der er med til at sikre, at der kun sælges sikre produkter, hvilket vi lægger vægt på. Det gælder også for platforme, der er etableret uden for EU. Selvfølgelig bør man have kendskab til, hvem man handler med – uanset hvor den platform, man handler på, kommer fra.

For at sikre, at reglerne kan håndhæves over for digitale platforme, der er etableret uden for EU, lægger regeringen vægt på, at der fastsættes krav om en juridisk repræsentant.

Samtidig arbejder vi for, at den juridiske repræsentant reelt kan drages til ansvar, hvis reglerne overtrædes. Det er vigtigt både for forbrugersikkerhed og for at sikre lige konkurrencevilkår for de mange virksomheder, der overholder reglerne.

Gennemsigthed om reklamer

Vi ønsker også at pålægge mere ambitiøse krav i forhold til reklamer, især på sociale medier. Vi lægger vægt på, at der stilles yderligere krav for reklame rettet mod børn og unge. Derudover lægger regeringen vægt på mere gennemsigthed vedrørende online-reklamer, så brugeren hjælpes til at identificere reklamer og forstå, hvorfor en bestemt reklame er målrettet den pågældende bruger.

Håndhævelse

Hvis de nye regler skal virke efter hensigten, er det nødvendigt med effektiv håndhævelse. Regeringen lægger derfor vægt på et styrket håndhævelsessamarbejde mellem medlemslandene. Regeringen lægger i denne forbindelse også vægt på en effektiv sanktionering. Det skal ske ved at indføre et effektivt og afskrækkende bødeniveau for overtrædelse af forordningens bestemmelser på op til 6 pct. af platformenes omsætning. Vi lægger dog vægt på, at det skal være op til medlemsstaterne selv at beslutte, hvilke instanser der skal udmåle bøderne.

Det er i dag udfordrende for de nationale myndigheder at håndhæve reglerne effektivt på tværs af grænser, særligt over for de største platforme. Derfor lægger regeringen desuden vægt på, at Kommissionen får en aktiv rolle i efterforskningen i forhold til de største digitale platforme.

Ifølge afsenderlandsprincippet skal virksomheder leve op til reglerne i etableringslandet, dvs. at de ikke skal følge 27 forskellige regler. Vi er dog forbeholdne over for, at der i en del af forordningen er lagt op til en fravigelse af afsenderlandsprincippet. Det giver myndigheder i andre medlemsstater mulighed for at gribe ind over for indhold, der ikke nødvendigvis er ulovligt efter dansk ret. Vi vil derfor lægge vægt på, at afsenderlandsprincippet fastholdes, og at undtagelsen – der altså giver mulighed for påbud over for ulovligt indhold – alene kommer til at gælde harmoniserede EU-regler, da disse netop er ens i de enkelte lande.

For at sikre effektiv håndhævelse arbejder regeringen for, at særligt de største digitale platforme påtager sig et større ansvar i form af styrket samarbejde med myndighederne.

Regeringen lægger derudover vægt på, at de håndhævende myndigheder skal have adgang til de største platformes algoritmer, så der redegøres for dem; og der skal gives bedre rammer for forskeres adgang til data, dog således, at der tages hensyn til beskyttelsen af forretningshemmeligheder og oplysninger, som kan kompromittere tjenesternes sikkerhed.

Det er centralt for regeringen, at forordningen sikrer et indre marked med sammenhængende regler, hvor der er juridisk klarhed om samspillet mellem forordningsforslaget og øvrig relevant EU-regulering (f.eks. regler om copyright eller terror).

Derudover lægger regeringen vægt på, at forordningens anvendelsesområde og definitioner er klare, samt at de kan efterleves og håndhæves.

Vi arbejder endvidere for, at mulighederne for at indføre innovative forretningsmodeller ikke svækkes.

Som jeg nævnte tidligere, er mikrovirksomheder og små virksomheder undtaget en række krav, men vi arbejder for, at disse virksomheder omfattes af bl.a. samarbejde med pålidelige indberettere og bestemmelserne om anmeldelse af kriminelle handlinger.

Endelig arbejder vi for, at delegerede og gennemførselsretsakter begrænses og omhandler tekniske ændringer.

Afslutning

Jeg håber, at udvalget kan støtte regeringens ambitiøse tilgang, og jeg ser meget frem til de videre drøftelser om sagen.

Victoria Velasquez: Regeringen har jo nedsat en ekspertgruppe, der skal se på væsentlige dele af de digitale platforme, der findes, og som skal komme med gode råd og anbefalinger til, hvad vi kan gøre. Der undrer det mig bare, at man på den ene side nedsætter en ekspertgruppe, men på den anden side forelægger et forhandlingsoplæg, som vil medføre, at vi kan risikere at stå i en situation, hvor vi ikke følger denne ekspertgruppes anbefalinger. Og jeg forstår ikke, hvorfor man lægger op til, at vi ikke skal kunne gå længere end det, man bliver enige om i EU.

Enhedslisten stiller sig også undrende over for den rolle, som de såkaldte pålidelige indberettere skal udfylde. Vi synes ikke helt, at regeringen adresserer det i sit skriftlige oplæg til i dag, og jeg kunne godt tænke mig at høre regeringens holdning til det.

En anden ting, som vi i Enhedslisten i øvrigt er meget kritiske over for, er, at de meget store onlineplatforme skal se sig selv efter i sømmene. Mener regeringen ikke, at der bør være en uafhængig vurdering, så det hele ikke foregår hos platformene selv?

Så er der det med afsenderlandsprincippet, som vil medføre, at onlineplatformene etablerer sig i de lande, der har de lempeligste regler, og som Danmark har forpligtet sig til at følge. Dette betyder, at vi i princippet overlader kompetencen til at vurdere, hvad der er ulovligt indhold på nettet, til andre medlemslande i EU. Under andre forhandlinger har Enhedslisten været frustreret over dette, bl.a. i sagerne om kviklån. Det er lidt ærgerligt. Hvorfor lægger man op til, at Danmark ikke skal kunne have kompetencen, når det er noget, vi er frustrerede over? Det undrer jeg mig også over.

Ministeren kommer ind på, at vi skal have et bødeniveau – et apparat, som kan være effektivt og afskrækkende, og det lyder jo positivt, for det kan sommetider få techgiganter til at rette ind, men jeg er lidt i tvivl om, hvorvidt regeringen vil have, at det skal være højere eller lavere end 6 pct.? Umiddelbart kunne man godt få indtryk af, at regeringen faktisk er uenig i Enhedslistens standpunkt i denne sag.

Derudover er der også det med en forældelsesfrist på sager. Hvor står regeringen her? Skal der ikke også være en sådan?

Vi undrer os endvidere lidt over, at ministeren tidligere har svaret, at f.eks. Airbnb ikke ville blive omfattet af dette forslag. Vil ministeren uddybe hvorfor?

Endelig vil jeg gerne rose ministeren for, at man vil stramme på områder som gennemsigtighed, reklamer, nedtagning af promovning af farlige produkter, klare tidsfrister for nedtagning af særligt farligt indhold, juridisk ansvar for platforme i tredjelande samt forbedring af forskernes adgang til data.

Rasmus Nordqvist: Det er i sandhed en vigtig sag. Det er ligesom dengang, vi diskuterede GDPR i udvalget, hvor emnet ikke fik særlig stor opmærksomhed før efter et par år. Hvis vi skal regulere dette, kan det ikke ske nationalt; det skal netop foregå i fællesskab i EU, for vi har at gøre med virksomheder, der agerer på tværs af landene. Jeg har allerede haft en dialog med ministeriet om det, og jeg er rigtig glad for, at regeringen har præciseret nogle ting, særligt angående forbrugerbeskyttelse. Altså at den gode og fornuftige forbrugerbeskyttelse, vi i forvejen har i EU, sådan set også kan tælle på dette område. Det var vigtigt at få præciseret, som ministeren gjorde i sit oplæg. Vi skal huske på, at dette handler om både de fysiske og ikke-fysiske produkter, vi køber, og her er forbrugerbeskyttelsen bare fuldstændig afgørende.

Jeg har nogle spørgsmål vedrørende produktsikkerhed og den juridiske repræsentant. Er det korrekt opfattet, at den juridiske repræsentant ikke har ansvar over for forbrugeren, men kun over for myndighederne? Kan man som forbruger klage til den juridiske repræsentant og få en erstatning eller noget i den stil, eller er det kun myndighederne? Som jeg har forstået det, ligger det også i Europa-Parlamentets position, at dette skal omhandle den enkelte forbruger, hvilket jeg håber, at regeringen bakker op om. Angående dette ansvar over for forbrugerne ved salg via platforme er der i Europa-Parlamentet tale om at foreslå et særligt kapitel specifikt om dette. Er det noget, regeringen vil støtte i Rådet, hvis Europa-Parlamentet bringer det på bane? Det ville Socialistisk Folkeparti finde fornuftigt som en understregning af forbrugernes sikkerhed og beskyttelse.

Jeg vil desuden spørge til algoritmerne. Der er lagt op til, at det skal forklares og ikke fremlægges – men efter min mening bør der være så stor gennemsigtighed som muligt. Der er tale om gennemsigtighed over for myndighederne, så jeg kan ikke forstå, hvordan spørgsmålet om konkurrence er så vigtigt, for myndighederne går jo ikke i konkurrence med Amazon eller Facebook på deres markeder. Kan man ikke gå lidt længere for at opnå det rette niveau af gennemsigtighed? Man skal kunne stille nogle krav, hvis nu f.eks. algoritmerne synes at lægge op til for meget følelseladet indhold i stedet for faktisk indhold osv. Vi ved jo, hvordan de skruer på dem konstant, og det er der også brug for – nogle gange er det helt nødvendigt for at prøve at skjule noget indhold som i forbindelse med det forfærdelige angreb i New Zealand. Så det er noget, der går hurtigt og hele tiden skal ske, men kunne man ikke sørge for større gennemsigtighed?

Bør platformene tilbagevendende pålægges at teste deres algoritmer for utilsigtet forbrugerpolitik? Skal de ikke også have ansvaret for deres egne algoritmer med hensyn til at skulle teste, om det har utilsigtede demokratiske eller forbrugermæssige konsekvenser over for brugerne?

I øvrigt stor ros til regeringen for dens position vedrørende spørgsmålet om reklamer, især reklamer målrettet børn og unge. Det støtter Socialistisk Folkeparti varmt.

Kim Valentin: Jeg har det med DSA'en og DMA'en, som jeg havde det, da jeg som meget ung fik at vide: "Du må ikke hoppe ud her, for hvis ikke der er dybt nok, kan du brække halsen," og "du skal altid vide, hvad du hopper ud i. Mål dybden, hvis du springer på hovedet." På samme måde springer vi med DSA'en og DMA'en ud, hvor vi ikke rigtig ved, hvor dybt der er. Derfor er jeg også glad for, at ministeren siger, at dette er en indledende drøftelse, at der vil være masser mulighed for at tale om emnerne igen, og at regeringen vil forny sine mandater, når der skal arbejdes videre med tingene. Det er afgørende for Venstre. Det er meget vigtigt at vide, hvad det er, vi kommer til

at tage stilling til. Jeg er faktisk meget enig i mange af Victoria Velasquez' og Rasmus Nordqvists betragtninger, og jeg vil nu uddybe Venstres holdning på området.

For det første er ytringsfriheden supervigtig for Venstre. Vi får under alle omstændigheder et problem, når vi kommer lidt længere frem, hvis vi laver lovgivning, hvor vi på en eller anden måde kommer i konflikt med ytringsfriheden – bevidst eller ubevidst. Det er et af de steder, hvor vi efter min vurdering risikerer at brække halsen, hvis vi hopper ud uden at vide, hvor dybt der er. Nærmere bestemt, hvis der nu f.eks. – som ministeren anførte i sit indlæg – bliver misbrugt fakta på sundhedsområdet. Det ville så blive betragtet som, hvis en publicerende nyhedskanal sagde: "Vi vil lige beskæftige os med det emne og finde ud af, hvad der er op og ned," og man så lavede en artikel om det. Dette ville ryge ind under den samme hat, og det er et kæmpe problem, at man ikke skelner mellem sådanne tilfælde og misbrug, og på den måde ville man få et problem med ytringsfriheden.

Man oplever det også i forbindelse med tidsgrænserne. Vi er enige i, at det helst skal ned hurtigst muligt, hvis der er tale om noget terrorrelateret – men hvis vi siger, at noget skal tages ned efter 12 eller 24 timer, risikerer vi, at de, der sidder med det, ikke tør agere og bare for en sikkerheds skyld fjerner det hele. De er jo private virksomheder og følger måske en forretningsmodel, hvor de ikke er afhængige af nyheder som sådan. På Facebook er det f.eks. kun 3 pct. af indholdet, der har at gøre med nyheder. Facebook kan derfor sige: "Hvorfor skal vi lægge mange ressourcer i dette? Vi lukker bare alt ned, hvis vi opdager det, og det gør vi på 12 timer, da vi ikke tør risikere at komme derud, hvor det kunne være terrorrelateret". Det er et andet problem.

Desuden kan de enkelte lande vurdere indhold forskelligt. Hvordan bliver det håndteret? Det er endnu et sted, hvor man springer ud og risikerer at brække halsen. Vi kan jo ikke acceptere, at en myndighed i et andet land lukker for indhold i Danmark, hvis man i Danmark ikke har vurderet det pågældende indhold som terrorrelateret. Jeg anerkender, at ministeren ikke lægger op til dette, men jeg prøver bare at fremhæve nogle steder, hvor det kan være fint nok indledningsvis kun at "lægge vægt", men hvor man senere i processen måske skal ind og kvalificere vægtene på nogle af forhandlingspunkterne.

Vi håber, at ministeren kommer tilbage med så gode resultater som overhovedet muligt, og vi glæder os til at se forslagene igen, når ministeren kommer tilbage til udvalget og beder om et fornyet mandat.

Katarina Ammitzbøll: Det er rigtig vigtigt, at vi ikke får ulovlige eller farlige produkter ind i Europa, særligt fra tredjelande, der sælger produkter på online-markedspladser, som ingen i EU egentlig tager ansvar for. Her er det efter Det Konservative Folkepartis mening vigtigt, at produktsikkerheden er i fokus, og at man sidestiller online-markedsplatforme med fysiske forretninger, som for øjeblikket har et helt andet ansvar. Der er virkelig en gråzone her, som vi skal være meget opmærksomme på. Vi vil gerne støtte forhandlingsoplægget, men der skal være et stort fokus på produktansvar, og online-platformene skal sidestilles med de fysiske forretninger. Mange online-platforme sætter desuden et større miljøaftryk og forbruger meget plastik. Det gør derfor ikke noget, at vi stiller hårde krav til dem.

Henrik Vinther: Overordnet synes jeg, at forhandlingsoplægget er fint, og jeg er enig i, at det enkelte steder kunne strammes yderligere op, men som flere har været inde på, vil der være mulighed for at vende tilbage til sagerne senere. Det er vigtigt at finde en balance for ulovligt indhold og ulovlige produkter, så vi kan gå efter dem, vi gerne vil have klørerne i – ingen navne nævnt – og så måske sikre, at nogle af de gode platforme, vi gerne vil understøtte – f.eks. deløkonomiplatforme – har mulighed for at have det godt. Så herfra skal der lyde opbakning til forhandlingsoplægget. Jeg tolker oplægget sådan, at der er mulighed for at stramme op, hvis muligheden byder sig i forhandlingerne.

Erhvervsministeren: Det er en ret stor sag, og nu er vi endelig inde og tage politisk mere fat om nældens rod. Store aktører som techgiganter og sociale medier sætter i stigende rammer for vores liv, og vi har måske ikke i tilstrækkelig grad til gengæld sat rammer for deres arbejdsmetoder. Det er det, vi tager hul på nu. Vi kommer uden tvivl til at have diskussionen i dag, og jeg synes allerede nu, at det har været berigende at få politiske pejlinger på, hvor Folketinget befinder sig med hensyn til det, vi skal arbejde videre med. Det bliver nemlig ikke kun i en europæisk sammenhæng; vi kommer også til at gå videre på nationalt plan og drøfte det med partierne i Folketinget – det er i hvert fald regeringens ambition. Det er uden tvivl godt, når vi kan rykke noget på den europæiske scene, men der er også noget, vi kan gøre i Danmark – og allerede gør. Det vil jeg komme ind på undervejs.

Victoria Velasquez spørger til ekspertgruppens anbefalinger, og om vi risikerer, at det kommer til at stå i vejen. Sådan ser jeg det ikke. Man kan egentlig vende argumentationen om og spørge: "Når vi nu har en ekspertgruppe, skulle vi så afholde os fra at indgå i denne debat?". For mig at se ville det ikke være en mulighed. Jeg mener ikke, at det på nogen måde udelukker, at vi kan gå videre; tværtimod kan det meget vel være, at vi kommer til at gå videre. Det håber jeg kan udgøre en forsikring.

Victoria Velasquez spørger desuden til de pålidelige indberettere. Først og fremmest finder jeg det bare rigtig positivt, at onlineplatforme forpligtes til at prioritere anmeldelser om ulovligt indhold, når de kommer fra pålidelige indberettere. Sagen er, at pålidelige indberettere skal godkendes af koordinatoren for digitale tjenester samt myndighederne efter ansøgning, og de skal endvidere opfylde en række krav om bl.a. ekspertise og kompetence, ligesom de skal være uafhængige og objektive. Det er det, der ligger i pålidelighedsbegrebet – at de har den rette effekt. Det er selvfølgelig meget tidligt at spå om, hvem der bliver pålidelige indberettere, men i en digital sammenhæng kunne man godt forestille sig, at Red Barnet kunne blive en aktør i de dele af medielandskabet, hvor det gælder børns og unges trivsel.

Victoria Velasquez spørger endvidere, om de store onlineplatforme bare skal nøjes med at se sig selv efter i sømmene. Regeringen finder de krav, der stilles, fornuftige. Platformene skal nemlig ikke bare se sig selv efter i sømmene. Der vil blive læst med. De skal rapportere til myndighederne, og de skal have styr på identiteten af de sælgere, som sælger hos dem. På den måde er det altså ikke bare et in house-foretagende; der er mulighed for, at myndighederne kan læse med.

Så bliver der spurgt, om platforme som Airbnb ikke bliver omfattet af forslaget. Grundlæggende kan man sige, at DSA'en regulerer formidlingstjenester. Det vil altså også sige hostingtjenester eller onlineplatforme, og det skal selvfølgelig altid bero på en konkret vurdering af, hvilke krav og forplig-

telser en tjeneste som Airbnb vil blive omfattet af. Jeg kan sige så meget, at regeringen forventer, at Airbnb *vil* blive omfattet, og vi vil også arbejde for, at de bliver det. Det er jo en af de relevante platforme i denne forbindelse.

Der har været en vis uklarhed om afsenderlandsprincippet, bl.a. i korrespondancen forud for dette møde. Bibeholdes princippet eller vil det blive modereret? Det gælder især påbud hen over grænserne. Allerede vedrørende dette punkt er der grund til at vende tilbage, når der viser sig mere klarhed – det er yderst centralt. Apropos hvad Kim Valentin spurgte til om standarder i forskellige lande, er det jo rigtig vigtigt at kende rækkevidden af afsenderlandsprincippet. Det er et af de punkter, hvor regeringen er i særlig grad opmærksom. Det er et vigtigt princip at have med.

Med hensyn til de delegerede retsakter er det for begge sagers vedkommende fint, at konceptet er der, men det skal bruges på teknik, og der vil være en masse teknik, da det efterhånden er 20 år siden, at e-handelsdirektivet blev vedtaget. Det skal opdateres, hvis man løbende skal følge med de tekniske og digitale udviklinger på markedet, og så kan der være brug for den slags. Men når vi taler om egentlige tilpasninger af rammeverket, bør der ikke kunne henvises til de delegerede retsakter. Jeg oplever egentlig, at der er en fælles interesse heri og en fælles tilgang til det.

Endelig spørger Victoria Velasquez, om man skal udforme det som et minimumsdirektiv. Der tror jeg man skal huske, at platformene lige præcis er så store, at det bliver vanskeligt at håndhæve for et enkelt land. Derfor er det godt med en forordning, som gælder på tværs af landene, og at det er Kommissionen, som har en central håndhævende rolle i det her. Det tror jeg ikke man må overse som et vigtigt element. Forhåbentlig får vi med det, der er lagt op til her, alligevel en effektiv håndhævelse af noget, som er stort og svært.

Til Rasmus Nordqvist: Der er rigtig mange, der har holdninger til DSA og DMA, ligesom rigtig mange har holdninger til GDPR-reglerne i dag, og lige nu tror jeg det for mange føles måske meget stort og uoverskueligt, og jeg synes også næsten man kan fornemme, at der nogle steder er en lidt opgivende tilgang til, hvordan vi nogensinde skal få greb om denne megatrend, som sociale mediers udvikling udgør i vores samfund. Derfor er jeg glad for, at vi kan få en tidlig pejling på hinanden i dag, og så kan vi jo komme videre i forskellige sammenhænge.

Rasmus Nordqvist spørger opklarende til det med den juridiske repræsentant: Er det forbrugerne, der kan gøre krav, eller er det alene et spørgsmål, som myndighederne kan gøre krav på? Forbrugerne kan ikke klage til den retlige repræsentant, men regeringen arbejder for, at der bliver stillet større krav, og at der i visse tilfælde vil kunne stilles krav over for sælgeren. Så det er et fokusområde for os, selv om det ikke er med i forslaget i dag.

Du spurgte desuden til algoritmer. Det er rigtig vigtigt, at der er mulighed for, at den digitale servicekoordinator – det vil altså sige myndighederne eller Kommissionen i dette tilfælde – får mulighed for at bede de største platforme om adgang til data, som er nødvendige for at overvåge og vurdere overholdelse af forordningen. Du spurgte vist til det konkurrencebegrænsende element – altså om der er noget, der begrænser af konkurrencehensyn, hvad myndighederne kan gøre krav på af det. I virkeligheden er det vigtige jo her, at de kan få mulighed for at vurdere, om forordningen bliver overholdt. Og det må være det afgørende i forhold til adgangen til data, så længe det er myndigheder, der beder om det og kan følge med i algoritmerne. Men vi kan måske gå dybere ned

i det, hvis der er behov herfor. Men myndighederne vil altså have mulighed for at kigge med på algoritmerne, fordi de jo skal kunne håndhæve forordningen.

Så er jeg glad for rosen vedrørende reklamer målrettet børn og unge. Jeg kan levere rosen tilbage, for det er jo noget, Socialistisk Folkeparti har levnet meget opmærksomhed, og som vi jo også har haft drøftelser om i anden sammenhæng.

Til Kim Valentin om det her med at springe ud på hovedet: Billedet kan jo godt have lidt for sig, men jeg håber ikke, at nogen af os knækker nakken. For jeg tror ikke nødvendigvis, at baseringen på den måde endnu er gravet helt færdig. Vi vender i hvert fald tilbage til sagen her i forskellige sammenhænge. Det siger du jo også selv: Der er nok grundlag for at snakke igen og kvalificere, når vi kommer lidt dybere ned i det, som for jer er vigtigt, bl.a. vedrørende ytringsfriheden. Og vi må ikke ende med at komme i konflikt med ytringsfriheden.

Så til det med, at der kan være en risiko for, at en artikel på et medie underlagt redaktionelt ansvar kan blive klassificeret som fake news. Det kunne være en Detektor-artikel eller en anden slags artikel om, hvad der er af udbredelse af fake news under covid-19. Hvad sker der så, hvis den lige pludselig bliver lukket ned, og hvordan undgår vi, at det sker? Grundlæggende kan man sige, at den er svær – på den måde, at det selvfølgelig er nødvendigt, at vi gør noget for, at ulovligt indhold ikke kan florere rundt på nettet, men at vi samtidig må værne om den ytringsfrihed, som vi sætter så højt ikke mindst her i Danmark. Der er bl.a. taget højde for det i forordningens krav om fjernelse eller blokering af indhold, i og med at det skal ledsages af en begrundelse. Derudover er ytringsfriheden også adresseret i de regler, der er lagt op til om det interne klagesystem og udenretlig tvistbilæggelse. Og hvis man laver journalistik, f.eks. om fake news, så vil man så kunne klage, hvis en artikel uretmæssigt bliver nedtaget. Men vi er stadig på et ret tidligt stadium. Vi kan med fordel vende tilbage til spørgsmålet både bilateralt og i anden sammenhæng. Jeg prøver bare at sige, at der allerede nu er ved at blive gravet ud på det her spørgsmål, og nu skal vi bare have gjort det dybt nok. Så vi ikke knækker nakken, når vi hopper ud i det.

Hastigheden har jeg også været lidt inde på. Jeg deler nok ikke helt Kim Valentins bekymring om, at nogen for en sikkerheds skyld kan finde på at fjerne for meget indhold, for den forretningsmodel, der ligger bag det hele, er så god for platformene. Måske tager jeg fejl, og det skal vi jo så have undersøgt. For hvis det viser sig at være en relevant bekymring, er det selvfølgelig et problem.

NOT Forskellige tilgange i forskellige lande? Kim Valentin nævner et konkret i forhold til terror. Det kunne også være forskelle om, hvordan man ser på abort. Eller andre emner. Her tror jeg bare, at vi har brug for, at vi også for afsenderlandsprincippet er nogle, der hejser det som en vigtigt flag. Og det gør vi.

Til Katarina Ammitzbøll: Om farlige produkter vil jeg bare nævne, at vi vil have fastsat krav om, at platforme uden for EU skal udpege en reel juridisk repræsentant, og at det sikres, at denne ikke er repræsenteret ved et indholdsløst juridisk selskab, men derimod har en faktisk funktion samt en adresse, hvor det reelt er muligt at træffe og komme i kontakt med vedkommende. Det er sådan nede i maven på forordningsforslaget. Og så skulle jeg også bare hilse og sige, at vi har i Danmark rigtigt meget at komme efter. Sidste år vedtog vi vores produktsikkerhedslov, hvor vi med Sikkerhedsstyrelsen i Esbjerg har et europæisk fyrtårn inden for algoritmebaseret screening af nettet for

promovering af farlige produkter. Det kan i sidste ende kan føre til blokering af hjemmesider, der bliver ved med at sælge den slags bras i Danmark. Det er ikke bare bras, men det er også i nogle tilfælde farligt for vores børn og for vores konkurrence, fordi vi har dygtige virksomheder i Danmark, der lever af at lave kvalitet, der lever op til gode standarder og som dermed ikke er farlige produkter. Vi skulle næsten tage over og besøge Sikkerhedsstyrelsen en dag. De har faktisk et ret fantastisk setup, som kunne inspirere i en europæisk sammenhæng.

Rasmus Nordqvist: Det ser fornuftigt ud, og vi kan godt støtte forhandlingsoplægget. Men det ville være rart, hvis ministeren lige ville understrege igen over for udvalget, at han vil vende tilbage om sagen. For der er jo nogle vigtige udeståender bl.a. vedrørende afsenderlandeprikket og hele spørgsmålet om, hvor grænsen går for, hvad der kan bedømmes som skadeligt indhold. Der er vigtige elementer, som har stor rækkevidde, og det kræver, at vi ikke nøjes med at få en orientering, men at ministeren kommer igen. Det er ikke, fordi jeg er bekymret, for forhandlingerne synes at gå i den rigtige retning, også når man følger det fra Europa-Parlamentets side. Men det vil bare være rart for udvalget at se ministeren igen, når det drejer sig om så stort et mandat.

Formanden: Jeg havde faktisk tænkt mig at afslutte ved at foreslå, at vi lige fik aftalt hvordan og hvorledes det videre forløb kan være, fordi der er så stor en interesse for denne sag i udvalget. Sammenligneligheden med GDPR holder i den forstand, at formålet er udmærket, men at der er usikkerhed om konsekvenserne: Hvordan kommer det til at holde i virkeligheden, og kommer det så til at chokere efterfølgende, fordi vi nok ikke nåede langt nok omkring det, eller fordi der ikke blev lyttet til råbene? Så med den interesse, udvalget har givet udtryk for, synes jeg, at vi skal have aftalt en eller anden måde, hvorpå vi håndterer det allerbedst. Og f.eks. sådan noget som ministerens ytringer om, at delegerede retsakter henhører til tekniske spørgsmål – det tror jeg næsten, at hver eneste minister siger. Men vi ved jo, at det ender med, at rigtig mange politiske spørgsmål også ender der. Så bare for at tage et element, som det er væsentligt at komme tilbage med. Vi vil gerne høre, hvordan ministeren vil håndtere det, hvis det ender med, at de delegerede retsakter får politisk indhold. Sådan kan vi grave ned i mange forskellige vinkler på det. Men skal vi ikke sige, at vores sekretariat og ministeriet får talt sammen om, hvordan vi bedst følger op på det?

Victoria Velasquez: Jeg glæder mig til anbefalinger og råd fra ekspertgruppen. Men denne totalharmonisering ville medføre, at vi ikke har mulighed for at kunne gå længere end de andre lande. Der er bl.a. det med ytringsfriheden, som Kim Valentin var inde på. Det synes vi ville være skadeligt og ærgerligt, så vi kan desværre ikke støtte forhandlingsoplægget.

Erhvervsministeren: Jeg vil meget gerne give et officielt tilsagn: Selvfølgelig kommer vi tilbage. Nu tager vi den første behandling, og jeg tror også, at vi lagde op til at lave en lille teknisk gennemgang inden. Men forventningen er, at Slovenien som det næste formandsland vil gøre status sidst på efteråret, så det kunne være et godt tidspunkt. Jeg står meget gerne til rådighed. Jeg tror alle har tegnet de helt rigtige perspektiver op for, hvad det her er for en størrelse sag. Og den kommer til at fylde bagefter. Så jeg kommer meget gerne tilbage, og vi finder en måde at sætte det op på – helt sikkert.

Til Victoria Velasquez: Vi mener, at mandatet ser rigtigt ud, som det gør nu. Men meget af det ulovlige indhold er jo grænseoverskridende i sin karakter og kalder derfor på grænseoverskridende løsninger, som vi kan gøre så ambitiøse, vi kan, selv om jeg godt kan se mange perspektiver fra

dansk side i at bygge ovenpå. Det er derfor, mandatet i dag forhåbentlig afspejler en noget mere ambitiøs tilgang end det, der er lagt frem.

Formanden: Jeg kan konkludere, at der ikke er et flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Enhedslisten og Nye Borgerlige har ytret sig imod det.

FO 2. Forslag til forordning om åbne og retfærdige markeder (DMA)

– *Politisk drøftelse*

KOM (2020) 0842

Rådsmøde 27-28/5-21 – konkurrenceevne – bilag 3 (samlenotat side 37)

Erhvervsministeren: Så kommer vi til forslaget til forordning om åbne og retfærdige markeder i den digitale økonomi, også kaldet Digital Markets Act eller DMA'en. Sagen forelægges nu til tidligt forhandlingsoplæg. Et mindre antal platforme har vokset sig så store og indflydelsesrige, at de sætter reglerne selv og fungerer som såkaldte gatekeepere, der kontrollerer et marked. Det kan føre til højere priser og mindre innovation i den digitale sektor, hvis denne magt misbruges. Til skade for danske forbrugere og virksomheder.

Forslagets indhold

Forslaget indfører nye og skrappe krav til de største digitale platforme – techgiganterne. Platforme vil blive udpeget som gatekeepere, når de opfylder en række kvantitative kriterier. Herudover er det muligt at udpege platforme gennem en såkaldt markedsundersøgelse, som skal vise, om platformen alligevel fungerer som en gatekeeper uden at leve op til kriterierne.

Forpligtelser for udpegede gatekeepere

Hvis en virksomhed får udpeget en af dens platforme som gatekeeper, skal virksomheden sørge for, at platformen lever op til en række forpligtelser. Forpligtelserne er inspireret af konkurrencesager og gælder for alle typer af store platforme og indeholder forpligtelser, der regulerer platformernes forhold til både erhvervsbrugere og til forbrugere.

Med hensyn til erhvervsbrugerne stiller DMA'en for eksempel krav om, at erhvervsbrugere skal have mulighed for at sælge deres produkter på flere platforme, og at konkurrerende tjenester skal have adgang. Det kan eksempelvis være en betalingstjeneste i en app store – her skal man ikke være tvunget til at bruge gatekeeperens eget system, f.eks. Apple Pay i Apples app store. Kravene skal modvirke de netværkseffekter, der låser brugerne fast ved en bestemt platform eller skaber store adgangsbarrierer for nye konkurrenter.

Håndhævelse

Håndhævelsen vil ske på europæisk niveau ved at give Kommissionen stort set de samme muligheder for efterforskning og håndhævelse som i de eksisterende konkurrenceregler. Kommissionen kan udstede bøder på op til 10 pct. af virksomhedens samlede årlige omsætning ved overtrædelser. Og hvis en virksomhed gentagne gange ikke har levet op til kravene, kan Kommissionen pålægge virksomheden yderligere påbud.

FO *Regeringens holdning*

Her må vi erkende, at den digitale udvikling giver udfordringer for konkurrencen, når nogle platforme kan fastlægge spillereglerne for virksomheder og forbrugere. Derfor støtter regeringen den ambitiøse plan om at skabe en mere åben og fair platformsøkonomi og lægger vægt på, at der bliver stillet skærpede krav over for de største digitale platforme. Det er vigtigt, at de største platforme hurtigt kan blive udpeget som gatekeepere. Samtidig er det vigtigt, at platforme, som ikke er

techgiganter, men som alligevel har en gatekeeperrolle kan omfattes. Derfor lægger regeringen vægt på, at definitionen baseres på både kvantitative og kvalitative kriterier.

I forlængelse heraf arbejder regeringen for, at virksomheder nemt skal kunne identificere, om de er omfattet af reglerne. Regeringen arbejder derfor også for, at betydningen af begreber og definitioner er klare.

Når vi i regeringen gerne vil sikre en mere åben og fair platformsøkonomi, lægger vi stor vægt på, at det skal være muligt at stoppe gatekeepernes skadelig adfærd hurtigere end det er tilfældet i dag. Digitale markeder udvikler sig hurtigt – det nytter ikke, at det tager flere år at få stoppet urimelig adfærd.

Derfor lægger vi vægt på, at forpligtelserne omfatter al adfærd, der er skadelig for konkurrencen eller for forbrugerne.

Vi lægger samtidig vægt på, at det bliver muligt at præcisere forpligtelserne, så der kan tages højde for de forskellige platformes adfærd og forretningsmodeller.

I forlængelse heraf arbejder regeringen for, at der kan tilføjes yderligere forpligtelser, hvis det er nødvendigt for at adressere skadelig adfærd, som ikke allerede er omfattet.

På samme tid arbejder regeringen også for, at gatekeepere skal kunne fritages helt eller delvist for at overholde en forpligtelse. Det skal dog være op til gatekeeperen at bevise, at overholdelsen vil føre til tydelige og markante ulemper for medlemsstaterne.

For at sikre, at gatekeeperne kan have en dialog med Kommissionen om hvordan de enkelte forpligtelser skal implementeres, lægger regeringen vægt på, at Kommissionen bliver pålagt en forpligtelse til at give gatekeeperne uformel vejledning.

Regeringen støtter, at Kommissionen skal fungere som håndhæver for at sikre en ensartet og effektiv håndhævelse på tværs af EU.

For at bringe medlemsstaternes viden om mulig skadelig adfærd fra gatekeeperplatformene i spil arbejder regeringen for en større inddragelse af medlemsstaterne.

Den effektive håndhævelse afhænger også af effektiv og afskrækkende sanktionering. Derfor lægger regeringen stor vægt på, at Kommissionen kan udstede betydelige bøder.

Tilsvarende støtter regeringen, at strukturelle påbud kan anvendes. Det er dog en indgribende sanktion, hvorfor regeringen lægger vægt på, at de kun bliver brugt, når der er tungtvejende grunde, og at det er proportionalt.

Endelig er vi fra regeringens side skeptiske over for Kommissionens forslag om delegerede retsakter. Derfor arbejder vi for, at begrænse brugen til de tekniske dele af forordningen, som løbende skal opdateres, for at forordningen kan følge med de digitale markeder.

Alt i alt er der efter regeringens opfattelse tale om et meget ambitiøst forslag. Både DMA'en og DSA'en vil bidrage til sikre en fair digital økonomi, som kan fremme konkurrencen og forbrugervelfærden. Jeg håber derfor, at udvalget kan støtte regeringens linje.

Victoria Velasquez: Som det ser ud i dag, har techgiganterne alt for stor magt, især igennem onlineplatforme. Vi mener, at der er brug for mere regulering på området, og at det er bedst, hvis det kommer til at foregå på internationalt niveau. I virkeligheden kunne man argumentere for, at EU alene måske ikke er en helt tilstrækkelig størrelse til formålet, men at vi anerkender, at dette trods alt er en begyndelse. Det afgørende for os er, at det kommer under kontrol, så magten til at styre den offentlige samtale, hvilke produkter vi kan købe osv., ikke ligger i de private aktørers hænder, men i stedet er underlagt demokratiets regulering.

Vi er selvfølgelig tilhængere af den gode ambition om at få reguleret techgiganterne, men finder samtidig, at forslaget i høj grad bærer præg af, at Kommissionen befinder sig i en interessekonflikt mellem på den ene side at ville udtrykke en ambition om at regulere techgiganterne og på den anden side pleje det indre markeds interesser. Og i det, der kommer fra Kommissionen, synes det indre marked at vundet konflikten. Først og fremmest sikrer EUF-traktatens artikel 114 totalharmosering af området og låser dermed reguleringsniveauet. Det har både IDA, Danske Medier og Kreativitet & Kommunikation kommenteret som en ulempe i deres høringssvar. Det bakker vi op om. I Enhedslisten mener vi, at det er uhensigtsmæssigt at bruge artikel 114 som hjemmel, og vi mener ikke, at regeringen får adresseret det rigtige i teksten.

Vi vil derfor gerne have, at regeringen lægger afgørende vægt på, at forslaget i stedet bliver et minimumsdirektiv. Det vil indebære, at medlemslandene får mulighed for at kunne gå længere, der hvor der er nationale, regionale eller lokale udfordringer. Det ville være meget positivt i vores optik. Hvis regeringen går med til at lægge afgørende vægt på det punkt, vil vi gerne bakke op om forhandlingsoplægget, selv om der er andre steder, hvor vi er uenige.

Regeringen bedes desuden adressere det forhold, at Kommissionen med dette forslag får alt for mange beføjelser. Vil regeringen arbejde for, at der bliver færre delegerede retsakter? Der bør være stor vægt på det. Vi kommer ikke til at ane, hvordan forordningen vil se ud, når Kommissionen er færdig med at justere tærsklen for de kvantitative kriterier, som skal udpeges som gatekeepere, og de forpligtelser, der kommer til at være til gatekeeperne. Det vil vi også gerne have ministeren til at adressere.

Er det desuden rigtigt forstået, at regeringen vil opbløde det strukturelle påbud, som kan pålægges gatekeepere ved vedvarende overtrædelser i stedet for faktisk at have det som en af de helt store hamre i værktøjskassen? Det stiller vi os undrende over for.

Hvis vi skal slutte af med at rose, vil jeg sige, at vi er rigtig glade for, at regeringen lægger stor vægt på, at det skal være muligt at stoppe gatekeepernes skadelige adfærd hurtigere, end det er muligt i dag.

Rasmus Nordqvist: Det er jo rigtig godt; det er nemlig på EU-niveau, at vi har mulighed for at regulere det. Vi taler jo om gigantiske virksomheder, hvis omsætninger flere små lande kan være misundelige på. Fantasien om at kunne stille noget op imod disse virksomheder på nationalt plan deler jeg ikke. Høringssvarene fra bl.a. Forbrugerrådet Tænk er ganske fine, og jeg kunne godt tænke mig at høre, hvordan regeringen forholder sig til det, der omhandler undersøgelse og håndtering af skadelig adfærd, altså hvordan man sikrer, at undersøgelsesprocessen ikke trækkes i langdrag. Vi ved, hvor hurtigt området rykker, og hvor hurtigt virksomhederne rykker, når først de

rykker. Så hvordan sørger vi selv for at have agilitet i processerne. Det ville være rart at få et svar på.

Kim Valentin: Vi er meget enige i, at det er vigtigt at få åbnet for konkurrencen. Derfor synes vi sådan set, at regeringens forhandlingsoplæg er ganske glimrende, og det er det, vi skal gå til forhandlingsbordet med. Vi er sikre på, at vi vil få rigtig meget med tilbage.

Vi håber, at ministeren kommer tilbage med så gode resultater som overhovedet muligt, og vi glæder os til at se forslagene igen, når ministeren kommer tilbage til udvalget og beder om et fornyet mandat.

Katarina Ammitzbøll: Der ligger en udmærket linje, også fra regeringens side, men der skal noget regulering ind. Men vi mener, at det skal gøres med en balance, så det ikke rammer skævt, altså mindre virksomheder, smv'er og iværksættere. Man skal holde fokus på de store dyr i manegen.

Erhvervsministeren: Victoria Velasquez spørger med andre ord, om man skal udforme det som et minimumsdirektiv. Man skal huske, at platformene er lige præcis så store, at det bliver vanskeligt at håndhæve for et enkelt land. Derfor er det godt med en forordning, som gælder på tværs af landene, og at det er Kommissionen, som har den centrale håndhævende rolle. Det tror jeg ikke, man må overse som et vigtigt element. Forhåbentlig får vi med det, der er lagt op til her, alligevel en effektiv håndhævelse af noget, som er stort og svært.

Med hensyn til de delegerede retsakter er det for begge sagers vedkommende fint, at konceptet er der, men det skal bruges på teknik, og der vil være en masse teknik, da det efterhånden er 20 år siden, e-handelsdirektivet blev vedtaget. Det skal opdateres, hvis man løbende skal følge med de tekniske og digitale udviklinger på markedet, og så kan der være brug for den slags. Men når vi taler om egentlige tilpasninger af rammeværket, bør der ikke henvises til de delegerede retsakter. Jeg oplever egentlig, at der er en fælles interesse heri og en fælles tilgang til det.

Til Rasmus Nordqvist: Du spurgte til hastigheden, hvormed man sætter ind over for skadelig adfærd. Jeg tror, jeg berørte det i min tale, men der må være et forhold om det med tempoet, som vi må have adresseret. Jeg prøvede at skitsere det, at terror udgør et element, hvorunder der så kan der være differentieringer. Det er stadig lidt upræcist, men jeg noterer mig i hvert fald ønsket om, at hurtighed i forbindelse med skadelig adfærd tæller, og det er jeg enig i. Hvordan det så i praksis skal formuleres, tror jeg ikke vi på stående fod har mulighed for at sige. Men vi lægger som nævnt vægt på, at det skal være muligt at stoppe gatekeepernes skadelige adfærd hurtigere, end det sker i dag. Derfor er der også behov for, at forpligtelserne er formuleret på en præcis og målrettet måde, og at de gælder med det samme; kravet skal ikke først have effekt, efter at en konkurrencesag er blevet oplyst og beviser stillet op og sagen er ført – for så går det over, før man er til vejs ende i det.

Til Kim Valentin: Vi er meget enige i det, der blev sagt om gatekeeperes problem med konkurrencen.

Til Katarina Ammitzbøll: Tak for opbakningen til linjen. Vi er enige i, at vi skal fokusere på de store dyr i manegen. Det var også, hvad Henrik Vinther pegede på. De største dyr i manegen er endog meget store i dette tilfælde og fylder næsten hele manegen, så det er jo ikke helt urimeligt, at der for dem gælder skrappe pligter. Jeg fornemmer, at der er enighed om det bredt i udvalget.

Rasmus Nordqvist: Det ser fornuftigt ud, og vi kan godt støtte forhandlingsoplægget. Men kunne ministeren lige endnu engang understrege over for udvalget, at han vil vende tilbage om sagen. Der er jo nogle vigtige udeståender, nogle vigtige elementer, som har stor rækkevidde, og det kræver, at vi ikke blot nøjes med at få en orientering, men at ministeren kommer igen. Det er ikke, fordi jeg er bekymret, for forhandlingerne synes at gå i den rigtige retning, også set fra Europa-Parlamentets side. Men det vil være godt for udvalget at se ministeren igen, når det drejer sig om så stort og vigtigt et mandat.

Formanden: Jeg havde faktisk tænkt mig at afslutte ved at foreslå, at vi lige fik aftalt hvordan og hvorledes det videre forløb kan være, fordi der er så stor en interesse for denne sag i udvalget. Sammenligneligheden med GDPR holder i den forstand, at formålet er udmærket, men at der er usikkerhed om konsekvenserne: Hvordan kommer det til at holde i virkeligheden, og kommer det så til at chokere efterfølgende, fordi vi nok ikke nåede langt nok omkring det, eller fordi der ikke blev lyttet til råbene? Så med den interesse, udvalget har givet udtryk for, synes jeg, at vi skal have aftalt en eller anden måde, hvorpå vi håndterer det allerbedst. Og f.eks. sådan noget som ministerens ytringer om, at delegerede retsakter henhører til tekniske spørgsmål – det tror jeg næsten, at hver eneste minister siger. Men vi ved jo, at det ender med, at rigtig mange politiske spørgsmål også ender der. Så bare for at tage et element, som det er væsentligt at komme tilbage med. Vi vil gerne høre, hvordan ministeren vil håndtere det, hvis det ender med, at de delegerede retsakter får politisk indhold. Sådan kan vi grave ned i mange forskellige vinkler på det. Men skal vi ikke sige, at vores sekretariat og ministeriet får talt sammen om, hvordan vi bedst følger op på det?

Victoria Velasquez: Det er afgørende for Enhedslisten, at det skal være et minimumsdirektiv i stedet for en forordning, for hvis vi skulle acceptere, at man på den måde giver Kommissionen fripas, og vi jo i princippet ikke aner, hvad de vil komme med, skulle det være, fordi vi i Folketinget havde mulighed for at kunne gå længere eller ville kunne gøre yderligere tiltag. Derfor kan vi ikke give opbakning, hvis regeringen ikke vil være med til at sikre, at det bliver være et minimumsdirektiv.

Erhvervsministeren: Jeg vil meget gerne give et officielt tilsagn: Selvfølgelig kommer vi tilbage til udvalget. Nu tager vi den første behandling, og jeg tror også vi lagde op til at lave en lille teknisk gennemgang inden. Men forventningen er, at Slovenien som det næste formandsland vil gøre status sidst på efteråret, så det kunne være et godt tidspunkt. Jeg står meget gerne til rådighed. Jeg tror alle har tegnet de helt rigtige perspektiver op for, hvilken størrelse sag det drejer sig om. Og den kommer til at fylde bagefter. Så jeg kommer meget gerne tilbage, og vi finder en måde at sætte det op på – helt sikkert.

Til Victoria Velasquez: Det er nok for tidligt at kræve, at det skal have en minimumskarakter på et bestemt område. Lige nu er vi så tidligt i processen om denne sag, at jeg mener vi skal gå efter at gøre det så ambitiøst som overhovedet muligt. Så må vi tage stilling til det andet senere. Vi mener, at mandatet ser rigtigt ud, som det gør nu.

Formanden: Jeg kan konkludere, at der ikke er et flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Enhedslisten og Nye Borgerlige har ytret sig imod det.

3. Udnyttelse af EU's konkurrencedygtighed og global indflydelse gennem pakken for digitale tjenester (Digital Services Package)

– *Politisk drøftelse*

KOM (2021) 0118

Rådsmøde 27-28/5-21 – konkurrenceevne – bilag 3 (samlenotat side 64)

Erhvervsministeren: Vi skal have en politisk drøftelse om, hvordan EU udnytter sin digitale konkurrenceevne og globale indflydelse i forlængelse af Digital Service Act (DSA) samt Digital Markets Act (DMA). Desuden ventes drøftelsen at berøre den bredere digitale dagsorden, herunder sammenhængen med styrkelsen af EU's såkaldte digitale suverænitæt.

Regeringen mener, at digitaliseringen skal tjene samfundets interesser og adressere udfordringer, og at ansvarlig digitalisering går hånd i hånd med digital vækst. Herudover støtter regeringen ambitionen om et digitalt suverænt EU, der er selvbestemmende og åbent.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

4. Opdatering af Europas industristrategi – herunder sikringen af kritiske råstoffer

– Politisk drøftelse

KOM (2021) 0350

Rådsmøde 27-28/5-21 – konkurrenceevne – bilag 3 (samlenotat side 71)
EUU alm. del (19) – svar på spm. 176 om årsagen til, at regeringen ikke har underskrevet brevet som 15 EU medlemslande har fremsendt som reaktion på Tysklands, Frankrigs, Polens og Italiens pres for at få ændret på EU's konkurrenceregler i en mere protektionistisk retning, fra erhvervsministeren
EUU alm. del (19) – svar på spm. 168 om oversende dokumentet fra de femten lande om EU's konkurrenceregler, jf. artiklen: "15 lande forsvarer EU's konkurrenceregler – men Danmark står udenfor initiativet", Børsen den 8. marts 2020, fra erhvervsministeren

Erhvervsministeren: EU's industristrategi blev offentliggjort den 5. maj. Punktet forelægges til orientering. Udvalget modtager grund- og nærhedsnotat snarest muligt.

Når jeg fremhæver denne drøftelse først, er det, fordi der er tale om lidt af et paradigmeskifte i den europæiske erhvervs politik. Der er stadig fokus på, at det indre marked står centralt for væksten – men dertil lægges et markant fokus på, at EU skal "kunne selv", når det kommer til at udvikle kritisk teknologi og mindske uafhængigheden af tredjelande. Der er altså langt større fokus på store, tværgående projekter, hvor lande og virksomheder går sammen for at accelerere en teknologi og dens anvendelse (IPCEI) ligesom det Danmark deltager i omkring udvikling af vedvarende brint.

Til drøftelsen er der fokus på EU's kritiske afhængighed af tredjelande for bl.a. råstoffer. Fra dansk side har vi også på dette område meldt os ind i den såkaldte råstofalliance. Vi vil her have fokus på genanvendelse og cirkulær økonomi, hvor Danmark har en styrkeposition.

Under drøftelsen vil regeringen lægge vægt på, at industripolitikken bygges op om et effektivt og fremtidssikret indre marked, som suppleres og understøttes af det nye fokus på kritiske afhængigheder med henblik på, at EU kan adressere dem. Her ser regeringen særligt diversificering som vejen frem, så vi ikke er afhængige af et enkelt land. Vi skal ikke lukke os om os selv, men sikre muligheden for, at vi kan handle med mange forskellige – til gavn for en lille, åben økonomi som den danske.

Der kan også være behov for målrettede indsatser, der fremmer udviklingen af strategisk vigtige teknologier og sektorer i Europa. Det gælder særligt for den grønne og digitale omstilling. Indsatserne må ikke gå på kompromis med centrale principper om lige konkurrencevilkår, transparens og åbenhed, men skal bygge oven på dette.

Kim Valentin: Man kommer ikke ind på definitionen af kritiske råstoffer. Kan ministeren uddybe?

NOT Erhvervsministeren: Kommissionen har en liste på over 30 af dem p.t. – en liste, som opdateres ca. hvert 3. år. Det gælder bl.a. metaller til batterier som litium, og det kan være andre sjældne jordarter. Vi kan sagtens oversende listen.

5. Rådskonklusioner om europæisk turisme for det næste årti: bæredygtig, modstandsdygtig, digital, global og social (EM)

– *Godkendelse*

8475/21

Rådsmøde 27-28/5-21 – konkurrenceevne – bilag 3 (samlenotat side 76)

Erhvervsministeren: Rådskonklusioner om bæredygtig turisme har prioriteter for arbejdet med at fremtidssikre en bæredygtig, modstandsdygtig og digital europæisk turismesektor. Regeringen støtter rådskonklusionerne.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

6. Rådskonklusioner om brug af digitale og databaserede tilgange til at skabe bedre regulering (EM)

– *Godkendelse*

KOM (2021) 0219

Rådsmøde 27-28/5-21 – konkurrenceevne – bilag 3 (samlenotat side 81)

Erhvervsministeren: Der vedtages også rådskonklusioner om bedre regulering, som regeringen støtter. Digitale og databaserede værktøjer kan understøtte implementeringen af ansvarlig og fremtidssikker EU-regulering.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

7. Eventuelt

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

8. Siden sidst

a) Dom i EU-Domstolens sag C-23/20 Simonsen & Weel mod Region Nordjylland og Region Syddanmark

EUU alm. del (19) – bilag 682 (notat om afgivelse af indlæg ved EU-Domstolen i sag C-23/20)

Erhvervsministeren: Der er tale om en dom i sagen Simonsen og Weel mod Region Nordjylland og Region Syddanmark. I sagen har Klagenævnet for Udbud ved kendelse af 16. januar 2020 forelagt tre præjudicielle spørgsmål for EU-Domstolen om fortolkning af reglerne for brug af rammeaftaler. Jeg har tidligere lovet at forelægge sagen for udvalget, inden EU-Domstolen afsiger sin dom. Denne forventes i juni.

Spørgsmålet er hvorvidt offentlige ordregivere ved udbud af rammeaftaler er forpligtet til at fastsætte klare grænser for det maksimale omfang af de ydelser, som kan anskaffes på en rammeaftale. Samt – i bekræftende fald – om en manglende angivelse af en sådan klar grænse skal sanktioneres. I den pt. eneste EU-dom på området, Autorità-dommen, som Klagenævnet for Udbud henviser til, udtalte EU-Domstolen i den konkrete sag, at ordregiver på forhånd skal fastsætte en maksimumgrænse, og at rammeaftalen vil have udtømt sine virkninger, når denne grænse er nået.

Dommen vil potentielt få stor betydning for praksis i udbudsverdenen, da den vil være afgørende for, hvordan ordregivere tilrettelægger deres rammeaftaler, og det er derfor i spænding, at jeg forventer EU-Domstolens domsafsigelse den 17. juni.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

- L** **b) Orientering om eksportrestriktioner på vacciner ud af EU**
 EUU alm. del (20) – bilag 351 (fortroligt notat om komitésag vedr.
 udførelsestilladelse på eksport af vacciner)

Punktet blev behandlet for lukkede døre.

Punkt 9. Kommissionens forslag om ændring af forordning nr. 1628 af 2016 om mobile ikke-vejpgående maskiner med henblik på at adressere konsekvenser af covid-19 krisen

– *Tidlig orientering*

KOM (2021) 0254

KOM (2021) 0254 – bilag 1 (sammenfatning)

EUU alm. del (20) – bilag 539 (kommenteret dagsorden)

Miljøministeren: Jeg vil forelægge et hasteforslag vedrørende kravene til mobile ikke-vejpgående maskiner, som Kommissionen netop har fremlagt den 18. maj. Punktet forelægges til orientering.

Hensigten med forslaget er at adressere visse u hensigtsmæssige konsekvenser af covid-19-krisen. Kommissionen foreslår en mindre ændring af forordningen om emissionsgrænser og typegodkendelse af forbrændingsmotorer til mobile ikke-vejpgående maskiner. Forordningen fastsætter grænseværdier for, hvor meget motorerne i forskellige arbejdsmaskiner må forurene (dvs. luftforurening), ligesom Euro-normerne gør det for biler.

Grænseværdierne er gradvist blevet skærpet over årene, og fra 2019-2021 træder trinkrav 5 i kraft. Ikrafttrædelsesdatoerne for trinkrav 5 indføres rullende over et par år for de forskellige motorkategorier for at give fabrikanterne et passende tidsrum ved overgangen til de nye skærpede emissionsgrænser. Det forslag, Kommissionen nu har fremlagt, har til formål at forlænge overgangsperioden for omsætning af overgangsmotorer og maskiner, der opfylder det tidligere trinkrav.

Overgangsperioden foreslås således forlænget med 6 måneder for produktion af maskiner, der indeholder en overgangsmotor, og 9 måneder til at bringe produktet i omsætning. Produktionen af de omfattede motorer afsluttedes den 1. januar 2020, hvorefter det efter de nuværende regler er muligt at indbygge dem i maskiner indtil den 30. juni 2021. Det er den frist, man nu ønsker at forlænge. Forslaget indebærer altså ikke, at man kan producere flere motorer under det tidligere lavere trinkrav. Forslaget har derimod alene til hensigt at forlænge den periode, hvor de motorer, der allerede er produceret inden ikrafttrædelsen af trinkrav 5, kan bringes i omsætning og indbygges i maskiner på det europæiske marked. Dette med henblik på at undgå, at de europæiske maskinopbyggere og fabrikanter brænder inde med dem på deres lagre.

Baggrunden for forslaget er covid-19-krisen og blokeringen af Suezkanalen, der har forstyrret produktionskæderne i branchen og yderligere forsinket leverancerne fra Asien. Et lignende hasteforslag blev vedtaget i juli 2020 for motorer af en anden størrelse. Forslaget bliver hastebehandlet i både Rådet og Europa-Parlamentet, da fristen for at bringe de berørte motorkategorier i omsætning er den 30. juni. Forslaget vurderes ikke at medføre nævneværdige negative miljøkonsekvenser.

Regeringen har forståelse for situationen og for behovet for fleksibilitet til motor- og maskinproducenterne. Samtidig finder vi det vigtigt, at overgangen til de nyeste miljøkrav ikke bremses unødigt. Derfor lægger regeringen vægt på, at forlængelsen af overgangsperioden for henholdsvis produktion af maskiner og omsætning på markedet maksimalt bliver 6 måneder. Regeringen ønsker desuden, at forlængelsen alene skal gælde for effektkategorier, der er særligt påvirket af covid-19-krisen, og hvor deadline for omsætning af overgangsmotorer er 30. juni 2021. Samlet set kan vi

således acceptere forslaget, i det vi lægger vægt på, at forlængelsen af overgangsperioden for henholdsvis produktion og omsætning begrænses til et halvt år.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

Mødet sluttede kl. 16.13.